№ 44. Treschdeen, 29. Oktobrî. 1897.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makſâ, Jelgawâ ſanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makſâ, pahr paſtu peeſuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekſpedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22.

Redakzijas adreſe: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihſeru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerſchelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Ekſch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Makſa par ſludinajumeem: 8 kap. par ſihku rakſtu rindinu, preekſch-puſê 20 kap.; pahrtulkoſchana iſ ſweſchahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihſeru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platſcha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuſcha eelâ № 36 un pee M. Peterſona. — **Bauſkâ:** Ed. Drengera k. bodê. — **Tukumâ:** J. Birſgala kga grahm. pahrd. — **Talſôs:** H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Beſthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidoſska k. un E. Baldrina k. bodês. —

76. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apſtellet:
Saldû: Fr. Kruhmina k. grahm. bodê un pee A. A. Ringalt-Wehjſch. — **Rihgâ:** W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerſchelmana k. grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Ekſch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Ekſch- un ahrſemê:** Rudolfa Moſſes k. wiſâs ekſpedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahm. bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahm. bodê. — **Bez tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widſemê,** kâ ari **Kurſemê.**

Sludinajums.

Saldus krahj- un aiſdewu kaſes walde, dibinajotees uſ kaſes ſtatutu pahrgroſita § 33, dara ſinamu, ka pehz beedru generalſapulzes nolehmuma, no 3. februara ſch. g., par ſchinî kaſê eelikteem noguldijumeem, **no 1. julija 1898. g. ſahkot,** makſâs, agrako 5% weetâ

tikai 4½%

gada augſus, t. i. par 100 rub. kapitala 4 rub. 50 kap. prozentes un ka agrakee noguldîtaji, kas ar tahdu prozenſchu pamaſinaſchanu nebuhtu meerâ, war ſawus noguldijumus, ar peeaugoſcham prozentem, atpakaļ dabut, pehz uſteikſchanas ſtatutôs noſazitâ laikâ.

Saldû, 24. oktobrî 1897. g.

Walde.

Jauno ſaldatu eewehribai.

Peenahkuſchas atkal deenas, kur muhſu pagaſtu dſihwê mehdſ waldît tik weena weeniga intereſe, weenas weenigas runas, proti par to, waj Strautinu Kriſchus un Birſneeku Jngus „nonemti", waj ne ... Un kâ lai ari nerunatu par jautajumeem, kuri eekſrahs tik dſiki muhſu ſadſihwê, kur ſchkiſrahs no mums uſ gadeem, gan dehli, gan brahli, gan — mihļakee tautas meitahm!

Kad ſalihdſina tagadejo kara-deeneſtu, kurſch palizis par wiſpahrigu walſts pawalſtneeku uſdewumu, ar to, kas winſch agrak bija, tad redſam leelu, jo leelu ſtarpibu. Kamehr agrak bija zilwekeem janodeen ſawi 15, pat 25 gadi, tamehr tagad jaunekli nahk mahjâ pehz apmehram 2 gadeem un 8 mehneſcheem un laba daļa pat pehz nepilna gada. Agrak zilwekam pahrnahkot, bija jau wiſi ſpehka gadi aiſ muguras, tas bija jau ſen pahri par puſmuhſchu, beſ ſpehjas turpinat agrako dſihwi, uſſahkt jauna ligſda buhwi ... Senâ, wezâ ſaldata noſtahſtus noklauſotees, mehs daſchreiſ ir pabrihnetees newaram, kâ winſch warejis wiſu to iſturet, ko tas ſawâ ilgâ deeneſta laikâ redſejis, peedſihwojis un kas tas leelakais — ari iſdarijis. Zik gruhti iſleekahs mums peemehram wina 4—5 tuhkſtoſchu werſtu garee marſcha gahjeeni no weena Kreewijas gala uſ otru, kamehr dſelſzeļu wehl nebij! — Un no ſcheem laikeem wehl eekoduſchees ſewiſchki wezaku zilweku ſirdîs daudſ un daſchadi aiſſpreedumi un weltas bailes no kara-deeneſta. Paſihſtu zilwekus, kuri wehl dehlenam augot neſinaja, kâ ruhpetees un gahdat, lai tik winu kur „peerakſtitu" (adoptetu) un winſch tâ buhtu iſratawots no kara-deeneſta. Un kur tad wehl ſkreeſchana un mekleſchana par paſchu loſchu laiku! Taî brihdî wiſadeem blehſcheem tihri plaujas laiks. Uſlikuſchi uſ krahmu tirgus pirktu apſchmuletu eerehdna zepuri ar raibu kokardi un krahſainu brehmi, tee peeſitahs pee weena, pee otra rekruſchu tehtina waj mahminas un ſaka tam it paſchapſinigi, ar iſgahſtu kruhti, ka newajagot behdat, winſch to leetu protot, eſot jau gadeem zilwekus „glahbis" u. t. t. Kurſch tad nu nemehginahs? Kam ween pee rokas, tas dod ari no „machara" praſito deſmitneeku waj peezeneeku, lai „gruhſch" un „ſmehrê" .... Leeta tik nu ta, ka manigais naudas nehmejs paſuhd drihſ ar wiſu naudu, jo ne gruhſt, ne ſmehret muhſu laikôs naw nemaſ eeſpehjams, jo neweens no waldibas eerehdneem nelauſihs ſawu amata ſwehreſtu un nedarihs pretlikumibas. Tadehļ prahts ar meeru, Juhs, nahkamee tehwijas ſargi un winu peederigee!

Nedomajeet ari paſchi ſawai weſelibai ko padarit, waj kahdu lozekli ſabojat! Wiſs tas neko nelihdſ, jo likumôs noteikts par to netik ween bahrgs ſods, bet — ari wiſadâ ſinâ ne-atſwabinaſchana no deeneſta. Jr jau daudſ tahdu weetu ari ſaldatu deeneſtâ, kur eeſpehjams nodarbinat gan tahdus beſprahtigus zilwekus, kuri ſamaitajuſchi ſew azîs, waj ſabojajuſchi kahdu lozekli. Tâ ka par augſchâ minetahm leetahm dſird gandrihſ katru gadu pehz loſchu laika, tad, domaju, muhſu laikraksteem newajadſetu peekuſt, darit laſitajus uſ ſchahdu beſprahtibu un winas launeem augleem weenmehr uſmanigus.

Un tad — apwaizajatees, luhdſu, jaunee tehwijas ſargi pee kahda nebuht iſdeenejuſcha ſaldata, waj bija maſ wehrts no kara-deeneſta bihtees? Waj wiſs ſchis deeneſta laiks nebija ſalihdſinams ar kreetnu dſihwes ſkolu, kura mahzija netik ween paſiht zitas ſemes, zitas eeraſchas un tautas, bet ari daudſ ko zitu wehl, kâ peemehram droſchibu, noruhdinaſchanos pret wiſu ko, aukſtumu un karſtumu, leetu un ſneegu, pret daſchadeem ſihkumineem, kuru truhkums ihpaſchi iſlutinatam „memmes dehlinam" iſleekahs warbuht pat nepaneſams? Kara-deeneſts pataiſa zilweku iſweizigu, attapigu, droſchu, ſtaltu, ſirdigu. Tas mahza ſtahwet weenmehr uſ paſcha kahjahm un nemeklet wiſ pabalſtu pee radeem un paſihſtameem, jo — to tur naw ...

Kâ wiſpahrigi ſinams, tad leelakâ daļa no muhſu Baltijas gubernu rekruſcheem teek aiſſuhtiti uſ Pokeem, kur ſawahkta Kreewu armijas leelakâ daļa, kâ jau pee robeſchahm. Staltakee un braſchakee Latwju jaunee oſoli nahk gardes pulkôs, juhrmalneeki atkal flotê, kas mahk un ſin ar ſirgeem ap-eetees — jahtneekôs. — Sewiſchki waretu eeteikt neſlehpt, ja kahds kahdu amatu prot, jo tad tas netik ween paliks pee ſawa paraſtâ amata par wiſu deeneſta laiku, bet ari papildinaſees, eewingrinaſees tanî un peemahziſees labi klaht. Wiſi, kas prot amatu, tiks nodarbinati ſawâ amatâ, tiklihdſ tee buhs zik nezik frontes deeneſtâ eelauſiju-ſchees. — Sakamam wahrdam, ka amats netopot lamats, wehl arweenu taiſniba!

Bet daudſreiſ atgadahs ari, ka rekruſchi weena waj otra mulkiga cemeſla dehļ, waj atkal weenkahrſchi aiſ nepraſchanas nepeenem ſawas ſkolas leezibas un zitus papihrus par ſawu iſglihtibu. Tas wiſs jadara wehlakais lihdſ nahk loſchu wilzeju pahrmekleſchanas komiſijas preekſchâ, jo wehlak wairs neka nepeenem. Lai gan ſawu teeſibu peerahdiſchana wehlak, deeneſtâ nonemtam eeſpehjama, tad tatſchu ta ſaweenota ar ļoti leelahm puhlehm un iſmekleſchanahm. Nemaſ newajag launetees par to, ka ſkolas mahzibas naw nekahdas leelahs, jo lai gan peemehram kahjeneekôs pagaſta ſkolas apmekleſchana nemaſ nepa-ihſina deeneſta laika, tad tatſchu flotê ta ſa-ihſina deeneſtu par matroſi no 7 uſ 6 gadeem. (Widejo un pilſehtas ſkolu apmekleſchana, kâ ſinams, ſa-ihſina leelâ mehrâ kara-deeneſtu). — Pee ta weena daru juhrneekus, kuri, kâ ſinams, teek preekſch flotes deeneſta nemti, uſ to uſmanigus, ka winu deeneſta laiku ſa-ihſina uſ 5 gadeem no 7, kad tee peeneſ papihrus, ka winî braukuſchi 2 gadi uſ juhras. — Tahļbrauzeji-ſtuhrmani deen tik 2 un kabotaſchas ſtuhrmani 3 gadi. — Tadehļ ari ſchai ſinâ wajag wiſu atminet! —

Weena no leelakahm leetahm, kadehļ wezi ļaudis tâ „noſchehlo" deeneſtâ nodotos jaunekļus ir: neparaſtais ehdeens. Nu, ari ſchè ta leeta nemaſ tik ſlikta naw, to peerahda ſaldatu tuklee waigi, kurus uſ eelahm ſateekam. Preekſch katra ſaldata kronis dod naudâ tik daudſ, zik makſâ puſmahrzina wehrſcha gaļas un tad wehl ½ kapeikas preekſch dahrſu ſaknehm un ½ kapeikas preekſch ſahls, taukeem, pipareem, loſberu lapahm, ſweeſta u. t. t. Tâ tad ja, teikſim, mahrzina gaļas makſâ 10 kap., tad ſaldats dabun no krona pawiſam 6 kap. deenâ. Kad rotâ ir 100 ſaldatu, tad puſdeena un wakarinas iſmakſâ 6 rubļi un par ſchahdu ſummu jau war ko nopirkt. Maiſi ſaldati dabun ſewiſchki 3 mahrzinas par deenu un putraimu kahdas ⅓ mahrzinas. Tâ ka maiſi reti kad wiſu ap-ehd un kronis ne-apehſto ļauj pahrdot, tad par eeguhto naudu ſaldati pehrk pa daļai tehju, zukuru un baltu maiſi, ko no rihteem eebaudit. — Schè wehl waretu minet, ka amatneekeem ari ehdeena ſinâ ir daudſ labaka dſihwe, jo peemehram muſikanti un pulka ſkrihwери dabun preekſch ſawa uſtura wairak naudas deenâ.

Kas ſihmejahs uſ algu, tad ta iſtaiſa ſaldatam tik 270 kap. gadâ, jaunakam unterofizeerim — 4 un wezakam 18 rubļu. Feldwebeļi (augſtakais ſaldata uſdeenejums rotâ) dabun 24 rubļi. Tâ ka ſaldateem kronis dod pilnu uſturu, tad winu alga, kuru iſdod ik pa 2 mehneſchi weenreiſ, nolemta wairak tik preekſch ſihkameem iſdewumeem, jo preekſch wiſes, ſeepehm un birſtehm jau tatſchu ari kas wajadſigs. Katru pawaſari ſaldati dabun ari tâ ſaukto rihku naudu — 125 kap., preekſch ſahbaku taiſiſchanas, krekla ſchuhſchanas un ziteem daikteem. Materialâ iſdod ahdu preekſch ſahbakeem un audeklu preekſch weſchas. — Katru gadu, kâ ſinams, ſaldatus atlaiſch ari pelnitees, bet tik pee tahdeem darbeem, kuri naw weenâ waj otrâ ſinâ bihſtami.

Daudſ teek runats ari par „otru deeneſtu", t. i. par deeneſchanu ilgaki nekâ wajadſigs, un tâ ka muhſu gruhtajôs laikôs daſchs labs wehletos, ja ne ſawu paſcha, tad wismaſ jau ſawu pehznahzeju likteni uſlabotu redſet, paſneedſu ſchè tuwakas ſinas par tâ ſaukto „otru deeneſtu", kurâ ļoti daudſi no muhſu Latweeſcheem atraduſchi brangu un patihkamu dſihwi. — Pehz likumigâ deeneſta laika beigſchanas atļauts palikt deeneſtâ tahdeem unterofizeereem un feldwebeļeem, kuri deeneſtâ ſewiſchki labi. Ari no deeneſta atlaiſti reſerwas unterofizeeri (biketneeki) war triju gadu laikâ pehz atlaiſchanas atkal deeneſtâ eeſtahtees, ja wehlahs, tad ari zitâ pulkâ un ne wis tur, kur agrak deeneja. Feldwebeļi dabun pirmâ „otra deeneſta" gadâ — 84 rubļi algas, otrâ gadâ ari tikpat daudſ, treſchâ — 138 rbl., zeturtâ — 156 rbl. un peektâ — 174 rbl. — Unterofizeeri dabun druſku maſak un proti: pirmâ un otrâ gadâ pehz ſawa likumiga deeneſta beigſchanas — 60 rbl., treſchâ gadâ 96 rbl., zeturtâ — 108 rbl. un peektâ — 120 rbl. Beſ tam dabun wiſi tee, kas nodeen 2 gadi pahri par terminu — 150 rubļu leelu premiju. Scho premiju iſmakſâ tik weenreiſ ween un pehz 5 gadu deeneſchanas algu wairs nepa-augſtina. — Kas kara-deeneſtu pehz 5 gadeem atſtahj, teem iſdod ſewiſchkus eewehles rakſtus preekſch weetu dabuſchanas weenâ waj otrâ krona eeſtahdê. — Pa „otra deeneſta" laiku atwehl ari prezetees un preekſch familijahm dod waj nu ihres naudu, waj eerahda krona dſihwokli. — Ari ahrejas ſihmes peeſchkir ſchahdeem deeneſta turpinataſeem: pirmâ gadâ tee dabun uſ kreiſâ elkona uſſchuhtu ſchauru ſudraba treſi, pehz gada atkal otru, platu. Pehz zeturtâ gada atkal otru platu un pehz peektâ gada uſ kruhtim nehſajamu ſudraba medali ar wirſrakſtu: „par uſzihtibu". Seſto gadu beidſot nahk plata ſelta treſe un — deſmito beidſot Sw. Annas ordena ſihme, wehlak ſudraba un ſelta medaļi.

(Turpmak beigums.)

No ahrſemehm.

Wahzijâ, kâ no jaunakajahm ſinahm war ſpreeſt, walſtskanzleris firſts Hohenlohe laikam tomehr warehs panahkt ſawus noluhkus kara-teeſas reformas jautajumâ un tâ ari nebuhs peeſpeeſts no amata atkahptees. Jadomâ, ka wina ſarunas ar Badenes leelherzogu tomehr naw bijuſchas weltigas un ka ſihmejahs uſ abeem pretineekeem kopâ. Bet reti ſaudejuma prozenti ir uſ abahm puſehm weenadi; pa leelakai daļai weena puſe ſaudê wairak nekâ otra. Wairak kâ zeturta daļa no armijas jaunakôs laikôs nekad naw tikuſi ſaudeta. Wahzeeſchu krita pee Mars-la-Turas 22 proz., Franzuſchu pee Wörtes 16 proz., Auſtreeſchu pee Königgrätzes 11 proz., Kreewu pee Plewnas 17 proz. R.

Paſpahrnê.

Es behdajos, ſehrojos, raudaju daudſ.

Es behdajos, ſehrojos, raudaju daudſ
Un rahjos uſ likteni bahrgo:
„Kam fodit tu mani tik ſteidſigi trauz,
Man laupidams gaiſminu dahrgo?"

Tê zelmalâ uſgahju oſolu es,
Tam laupita ſalaja rota;
Bet pazeetigs nelaimi ſawu kas neſ,
Waj zeriba faldâ tam dota?

Ja, ſeedonis atnahks un ſwahrkus tam wehrps
Daudſ ſalakus, greſnakus, jaukus
Un mahmina dabâ tam pate tos tehrps,
Kad puſchkos ta meſchus un laukus.

Es noduhru azis, man uſnahza kauns
No oſola, nedſihwâ koka. —
Man liktenis neleekahs buht wairs tik kauns
Kad ſinu, ka Deews winu loka.

Kaut gaiſminu azim Winſch panehmis man,
Ka tagad tahs newar man deret,
Bet atkal to atdot, Tam eeſpehjams gan,
Tik gribu To peeluhgt un zeret.

Ja Deews man un zeriba, eſmu tad droſchs,
Wairs nekurnu, nebihſtos kauna,
Uſ wineem es weenumehr palaidiſchos,
Jo abi ſchee nepamet kaunâ. Seedaitis.

Par azu taupiſchanu.

Katrs zilweks noſchehlo tahdu, kuram truhkſt azu gaiſchums un tahds ari ir noſchehlojams; jo ſweſchs winam ſaules ſpoſchums, ſweſchs ar pukehm apſehtais lauks, ſweſchi wina mihļo gihmji — winſch dſihwo muhſchigâ naktî. To eewehrojot, tad ir katra peenahkums, kam daba dahwajuſi weſelas azis, ruhpetees, ka azu gaiſchumu war uſturet neſabojatu un ja kahdam preekſch tam jaſahk leetot mahkſligi lihdſekļi — brilles, tad pee to iſwehles wajaga buht apdomigam.

Par ſcho leetu Wihnes „Wiſpahrigahs flimnizas" azu klinikas preekſchneeks profeſors Dr. Fuchs iſteizees ſchahdi: Laudis wiſpahrigi tura ſako krahſu par „weſeligu". Domas par ſalahs krahſas dſeedinaſchanas ſpehju ſenak bijuſchas tâ iſplatijuſchahs, ka p. peem. kahds profeſors pats lizis ſawâ klauſitaju ſahlê wiſus benkus ſalus nokrahſot. Bet tagad mehs jau ſinam, ka katra krahſota glahſe daſchas redſes nerwu dſihſlinas wairak nogurdina, nekâ zitas; weenas redſes nerwu dſihſlinas gan zaur to teek taupitas, otras turpreti toteeſ wairak nogurdinatas. Zilweku redſes nerwâ proti ir dſihſlinas, kuras ſajuht ſarkanu, ſilu un ſaku; dſihſlinas, kuras ſajuht ſilu, teek nogurdinatas zaur ſilu, kuras ſajuht ſarkanu, zaur ſarkanu un tahs, kuras ſajuht ſaku, zaur ſaku krahſu. Tadehļ ſilas un ſakas aiſſargu brilles, zaur kuruhm ſpeeſchahs tikai ſila waj ſaka gaiſma, ir pilnigi nederigas. Daudſ prahtigaki ir, kad wiſi gaiſmas ſtari weenlihdſigâ mehrâ teek aptumſchoti, ko wiſlabak iſdara ar pelekahm jeb duhmainahm glahſehm. Bet tâ ka nu redſes purpurs azî wiſlabak teek aiſſargats zaur dſeltenu waj ſarkanu gaiſmu un ſarkanee un dſeltenee gaiſmas ſtari kihmiſki nedara nekahdu eeſpaidu, tad buhtu wiſlabak — ja jau krahſotas glahſes wiſadâ ſinâ grib leetot — kad nem dſeltenas waj ſarkanas brilles, tadehļ ka ſchihs azis aiſſargâ daudſ labak, nekâ ſilahs waj ſakahs. Jt ſewiſchki tas buhtu jaeewehro tahdeem, kuri peeſpeeſti ſtrahdat pee elektriſkas gaiſmas. T.

Wiſaſinainakâ kauja muhſu gadu ſimteni.

Wiſaſinainakâ kauja, kur wiſwairak krituſchu un eewainotu palika uſ kaujas lauka, bij pee Leipzigas; tur ſaudeja pawiſam kopâ apmehram 90,000 wihru. Pehz tahs nahk Aſpernes kauja ar 66,000 wihru un tahlak Borodinas kauja ar 62,000 wihru. No zitahm leelakahm kaujahm jaunakâ laikâ minamas Königgrätze ar 32,000 wihru un Grawelotte ar 27,000 wihru. Ja ſkatamees uſ tam, kur krituſcho un eewainoto bijis tas leelakais prozentu ſkaitlis, tad ta leelakâ kauja ir pee Aſpernes, kur krita 38 prozenti no wiſeem karotajeem. Tad nahk Borodinas kauja ar 25 proz., Eilawas un Waterloas kaujas ar 24 proz., Leipzigas un Inkermanes ar 21 proz. Pee Königgrätzes turpretim krita tikai 7½ proz., pee Wörthes 13½ proz., pee Grawelottes 8 proz., pee Plewnas 14 proz. Schinî ſinâ pehdejo karu kaujas ir maſak aſinainas nekâ ſenak. Schè peeweſtee prozentu ſkaitli ir zaurmehra ſkaitli un

Grahmatu galds.

1. Mahte. Stahſts no G. fon Berlepſch. Rigâ Kalnina un Deutſchmana apgahdibâ, 201 puſl. 50 kap.

Ar preeku laſiju ſcho „ſtahſtu", kurâ tik peewilzigi, kâ reti kur, tehlota ſawâs zeribâs wihluſehs mahte. Tâ ka ſtahſts prahws un eewehrojams, tad paſtahſtiſchu it ihſi wina faturu. Gimnaſijas ſkolotaja Bremera atraikne kopâ ar ſawu meitu Gertrudi, kas kâ ſkolotaja pelna deenîſchku maiſi, ar leelu paſchaiſleedſibu, pat kumoſu ſew no mutes atraujot, gahdâ par ſawu dehlu un brahli Juliju, zeredamas, ka tas, reiſ godâ nahzis, ne-aiſmirſths ari ſawus ihſteneekus. Julijam, lai gan fahkot pamaſam, wehlak eet it labi uſ preekſchu. Winſch top priwatdozents un wehlak kahrtigs augſtſkolas profeſors. Zekodams winſch eepaſneeks ar kahdu Amerikaneeti, kas winam leekahs mahjas mahtes ideals. Ar to weenodamees, winſch aiſmirſt ari ſawu jaunibas mihleſtibu Lermanu Dorinu, kas tikai wina brihwibai upurê ſewi un ſawu mihleſtibu, proti atteizahs no Julija, lai tam buhtu brihws zeļſch ſtudejot un dſihwê ſtahwokli eekarojot. Profeſora jaunâ ſeewa ir bagata un eerihko Julijam tahdu mahjas dſihwi un ſatikſmi, ka dehls kaunahs winâ eewest ſawas weenkahrſchahs maſpilſehtneezes mahti un mahſu. Jaunâ pahra kahſas un wehlak — pehz pirmâ dehlina dſimſchanas — ari kriſtibas teek noſwehtitas beſ mahtes ſwehtibas. Mahtei dehla weenaldſiba un glehwuliba tâ eet pee ſirds, ka ta ſahk wahrgt un beidſot nomirſt. Pee mahtes ſahrka gan dehls atſihſt ſawu noſeegumu, bet pa wehlu. Aſara uſ mahtes aukſtâ waiga, kuru meita tibſcham naw noſlauzijuſi, ſirdsapſina un mahſas kluſee pahrmetumi dehlu breeſmigi ſoda. Bet ar to wehl naw gan. Ari profeſora kaulata draudſene no wihra mahtes nahwes ſahk ſawu idealo wihru eeraudſit zitâ gaiſmâ — wina to ſahk nizinat wina glehwulibas un nepateizibas dehļ. Winu pee atſihſchanas wed mahtes nahwe un paſchas maſais dehlinſch. Paſaulê wina newar neka breeſmigaka eedomatees, kâ to, ka ſchis winas mihlulitis, kas winai paſchai tikko naw dſihwibu makſajis, winu ſpehtu aiſleegt. Nododamahs behrnam, wina no ſawa wihra, kâ teiz, behrna weſelibas dehļ aiſzeko uſ deenwideem. Tur behrns nomirſt. Tehws noſteigdamees atrod behrnu ſahrkâ un kopâ ar ſeewu pahrdomâ mahtes mihleſtibas dſiło mihklu. — Grahmata ſawa jaukâ ſtahſtijuma un tiklâ, pamahzoſchâ ſatura dehļ, ļoti eewehlama. Wina nedrihkſtetu truhkt neweenâ latwiſkâ bibliotekâ. Tulkojuma waloda wareja weetahm buht weiklaka. R. Behrſinſch.

2. Zitu tautu rakſtneeki. Gija Mopaſana ſtahſtini. I. Atſtahſtijis Jaunſchewſkis. Makſâ 10 kap. 50 kap. p. Leepajas Latw. grahm. iſdeweju beedr. iſdewums. — Mopaſans ſtahſta weikli un dſiſli, pee tam ne-eelaiſdamees pahrak gardê tehlojumôs. Schinî neleelajâ krahjumâ paſneegtee ſtahſtini ir pa leelakai daļai ļoti nopeetna, pat ſchaufmiga ſatura, kâ peem. „Baltinſch" un „Blandonis". Neuſnemts buhtu labak warejis palikt ſtahſtinſch „Raudatajas". s.

3. Uſ ſkolu.
4. Pee grahmatas.
5. Maſajo darbi.

Ar tahdeem wirſrakſteem Freija apgahdeenâ, Rigâ Hagenskalnâ iſnahkuſchas 3 maſas grahmatinas, kurahm wiſahm weenads noluhks, proti weizinat pee Latweeſchu jaunibas weeglu un patihkamu mahzîſchanos laſit mahtes walodâ. Bet ſawam mehrkim grahmatinas kalpo maſ. Winu ſkaiſtahs bildites behrnus ſahkumâ gan peewilks, bet ar grahmatu eepaſihſtotees, mihleſtiba pret winu ſudihs. Saturs grahmatinahm ſaufs un ſaſtahdits pehz wezahs burtoſchanas metodes beſ kahdas pedagogiſkas ſapraſchanas. Schehl, ka Freija kgs, kas iſdod tik daudſ kreetnu grahmatu, ſchajâ arodâ grahmatas iſdodams, naw greeſees pee leetprateja pehz padoma. Truhkſt mums lihdſ ſchim wehl labas ahbezes pehz ſkanoſchanas metodes. Pedagogiſki pahrdomats un muhſu apſtahkleem peemehrots iſdewums ſchai ſinâ pee mums tiktu ar preeku apſweikts. Bet ſchee iſdewumi war weenigi deret kâ pahrmaina tahdeem behrneem, kas laſiſchanu jau pa daļai eemahzijuſchees pehz kahdas zitas grahmatas. Grahmatinas makſâ katra 10 kap.

R. Behrſinſch.

tas ir sinajis ari keisara Wilhelma prahtu grosit. Daschi Wahzu laikraksti wehsta, ka walstskanzleris sawus preekschlikumus eesneegschot, tiklihds buhschot walsts-saeimas sehdes sahkuschahs. Ja walstskanzlerim teescham kara-teesas jautajumâ tà laimetos, tad par to buhtu Wahzijas labâ tikai japreezajahs. Kara-teesas reformu prasa wisa Wahzu tauta, isnemot augstakahs kara-spehka schkiras, kurahm labaki patihk lihdschinejà kahrtiba, pehz kuras kara-teesâs wisa isteesaschana notika aiz slehgtahm durwim. Pehz walstskanzlera projekta pa's swarigakais pahrgrosijums tad nu ari buhtu, ka turpmak ari kara-teesâs, tàpat kà pee wisahm zitahm teesahm, sehdes buhtu janotura atklahti, publikai klahtesot. —

Draudsibu starp **Wahziju un Italiju** draudeja trauzet kahdi politisti ispaudumi, kurus kahds laikraksts nesen laida klajâ pehz nelaika Italijas ahrleetu ministra grahfa Robilanta papihreem. Ispaudumi sihmejahs uz trejsabeedribu un grib aprahdit, ka grahfs Robilants sawâ laikâ pazeetis zaur firstu Bismarku daudz nepatikschanu, kamehr trejsabeedriba noslehgta. Ir Wahzu, ir Italeeschu waldibai schee ispaudumi newareja buht patihkami, un daudzi domà, ka schihs paschas leetas labad laikam gan Austrijas ahrleetu ministris grahfs Goluchowskis nupat aisbrauzis pee Italeeschu kehnina, lai Italiju ar Wahziju atkal islihdsinatu. —

Starp **Franziju un Angliju** draudè iszeltees nopeetna sadurschanahs Wakar-Afrikâ Nigeras apgabalâ. Abahm walstim tur ir kolonijas un abas zenschahs tahs pehz eespehjas paplaschinat. Franzija labpraht wehletos sawus peederumus Afrikas seemeklos Saharas tuksnesim pahri saweenot ar sawahm Nigeras kolonijahm, lai tahdâ wihsê nodibinatu leelu Afrikas seemeku-wakaru walsti. Bet ari Anglija, kura wisur tik koti tihko pehz jauneem semes gabaleem, par waru gribetu pee Nigeras sawus peederumus paplaschinat, un tè nu abahm walstim isnahk sadurschanahs. Strihdus tagad grosahs ap kahdu leelaku semes gabalu, kursch ir swarigs tirdsneezibas sinâ; ne weena, ne otra walsts no ta negrib atsazitees, kaut gan, kà leekahs, tas pateesibâ wehl ne weenai, ne otrai nepeeder. Abu walstju ministrijas jau ilgaku laiku weduschas sarunas, bet wehl naw tikuschas ne pee kahdeem panahkumeem. —

Par droschsirdigà gaisa-kugotaja **Andrè** likteni lihdschim naw wehl nekahdu droschu sinu, un leetas prateju spreedumi par to, waj Andrè waretu wehl buht dsihws, waj ne, skan koti daschadi. Nule atkal laikraksti isplatijuschi kahdas sinas, kas tatschu deesgan schaubigas. Kahds Norwegu swejneeks no Wardejas teesas preekschâ issazijis, ka winsch 11. (23.) Septembrî pee Spizbergenu salahm kahdâ weetâ apmehram weenu juhdsi no semes redsejis peldam kahdu leelu, sarkani bruhnu preekschmetu. Sahkumâ winsch to noturejis par kahda bosâ gahjuscha kuga dibinu, bet tagad winsch domajot, ka tas bijis Andrè balons. Kahda zita kuga laudis issazijuschi, ka tanî paschâ weetâ minetâ deenâ un nedeku wehlak dsirdets palihgâ sauzam. Pehz ziteem isskaidrojumeem ta bijusi putnu brehkschana. Ismekleschanas dehl 24. Oktobrî (5. Nowembrî) dewees turpu kugis „Wiktoria". —

Austrijas parlamentâ pagahjuschâ nedekâ atkal bijusi kahda wisai trokschnaina sehde, kur lamaschanahs wahrdi birtin biruschi. Slawenais Amerikanu rakstneeks Mark-Tweus, kursch schimbrihscham Wihnê weesojahs, no kahdas loschas usi sehdi noskatijees un wehlak isteizees, ka winsch tahdu lamaschanos wehl sawâ muhschâ ne-esot dsirdejis. Kahdâ zitâ loschâ sehdejis slawenais Kreewu glesnotajs Wereschtschagins un daschus skatus ussihmejis. Wereschtschagins ir slaweni pasihstams kà kauju un zitu kara-skatu tehlotajs. —

Seemel-Amerikas Sabeedrotâs Walstis Bostonâ, kà „Amerikas Wehstn." sino, 30. Septembrî nodibinajusehs Latweeschu Seeweeschu beedriba, pee kuras sahkumâ peederejuschas 9 dahmas. Beedribas statutôs pirmais punts skanot schâ: „Schihs Beedribas galwenajam noluhkam buhs buht, pehz eespehjas muhsu draudses basnizas buhwes kapitalu wairot un wispahri draudzei par labu strahdat, kristigu mihlestibu zaur labdaribu weizinat un sawstarpigu palihdsibu peekopt." —

Tschikagâ un apkahrtuê beidsamajos pahri mehneschos bijis wispahr leels sausums, no kam zelotees breesmiga prerija un meschu degschana. Wiss gaiss peekuhpejis un koti nosveedoschs; kugoschana Mitschigana esarâ aiskuhpuschâ gaisa un miglas dehl gandrihs pawisam apklususi. Dseltanais drudsis, kursch pa deenwidus walstim jau wairak nedekas plosijees, ari tureenes eedsihwotajus jo leelâ mehrâ isbeedejis, jo jau wairak simtu zilweku ar scho sehrgu miruschi un wina jo deenas wairak isplatotees, kaut gan wisas weselibas eestahdes to ar wiseem spehkeem raugot apspeest. —

No eekschsemehm.

Widseme.

Rigas pilsehtas eenehmumi un isdewumi pagahjuschâ gadâ bijuschi schahdi:

Eenehmumi:

Kahrtigee eenehmumi	—	2,383,318 rubl.	26 kap.
Ahrkahrtigee „	—	757,283 „	— „
Kopâ		3,140,601 rubl.	26 kap.

Isdewumi:

Kahrtigee isdewumi	—	2,219,996 rubl.	66 kap.
Ahrkahrtigee „	—	920,604 „	60 „
Kopâ		3,140,601 rubl.	26 kap

No Suntascheem. Prahwests Loppenowe †. Naw sen, kad schowasar pawadijam sawu wezo leelkungu J. son Hanenfeldu usi pehdejo dusu. Un atkal sehrahs swana skanas mums nesen pawehstija muhsu bijuschâ wezâ draudses gana E. Loppenowes tehwa nahwi, kursch, peedsihwojis 77 gadus leelu wezumu, 5. Oktobrî sch. g. aisdarija sawas noguruschahs azis usi muhschibu. Sehru wehsts, ka wezais mihlotais mahzitajs miris, drihz isplatijahs pa wisu draudzi. Tuhdal no wina draugu, labwehlu un draudses puses sahka gahdat par to, lai winu waretu godam sagaidit un pawadit. No draudses puses, kà pehdejà pateizibas un mihlestibas parahdiba, bija uszelti trihs koschi goda wahrti. Kad peenahza behru deena — 10. Oktobris, tad no wisahm pusehm daudz lauschu pluhda usi basnizu, lai no tureenes ap pulksten 2 pehz pusdeenas nelaika atdsisuschahs meesas pawaditu usi tuwejo kapu kalninu. Pee iswadischanas un apglabaschanas runaja Suntaschu draudses tagadejais mahzitajs H. Lange, prahwests Zimmermanis un Madleenas mahzitajs Schröders. Ar atsinibu wini tehloja nelaika nenogurstoscho darbibu un gahdibu par draudses apgaismibu, zaur ko tas eemantojis ne-aismirstamu peeminu. To peerahda ari tas, ka pee wina kapa atskaneja daudz jauku kora dseesminu un ka mihlu roku darinateem wainageem un puku wihtnehm apklahja wirs wina sahrka pazehluschos dselteno kapu kopinu. Ne-aismirstamais nelaikis pawisam kà mahzitajs, wehlak kà prahwests, Suntaschu draudzê strahdajis 43 gadus un tikai pehdejos 3 gadus, nespehka dehl no amata atsazijees, klusibâ pawadija sawa muhscha pahrejahs deenas Rigâ, gribedams buht tuwnmâ pee saweem peederigeem. Nelaikis Loppenowe tehws wisâ garajâ dsihwes laikâ un darbâ bija peeskaitams pee teem gara darbineekeem, kuru dsihwes prinzips ir darbs un atkal darbs. Ari tad, kad aiz nespehka atmeta mahzitaja grehto usdewumu, kà finams, winsch nemitejees lihdz mirschanas deenai strahdat Rigâ pee daschadahm labdaribas eestahdehm. Tàpat winsch, dsihwojot wehl muhsu widû, ar dsihwu interesi sekoja skolu usplaukschanai un winu pabalstischanai. Otra leeta, kuru winsch, tàpat kà darbu, sawâ dsihwê mihleja un aisstahweja, bija pateesiba. Dsihdamees pehz pateesibas wahrdôs un darbôs, winsch nekad neluhkojahs uz zilweku augstumu, nekad winu preekschâ ne-isleetoja glaimus, lai eemantotu labwehlibu, bet sazija un darija pateesibu. Tahda bija wina dsihwe un preekschsihme. Mehs, Suntaschneeki, nowehlam Tew, dahrgais darbineek, saldu dusu un weeglas smiltis pehz garahs deenas grehtumeem un puhlineem!

(M. W.)

No Wez-Peebalgas. Fr. Kornets †. Nule ar gauschahm schehlabahm iswadijam usi pehdejo dusas weetinu kahdu pahrak agri aisgahjuschu muhsu draudses dehlu, kas bij eemantojis retu mihlestibu un zeenibu pee wiseem, kas tik ween winu pasina. Tas bij mahzitaja amata kandidats Fr. Kornets, ko nikna slimiba nomahza paschos seedu gados, eekams winsch wehl bij stahjees sawâ isredsetajâ amatâ. Dahrgo nelaiki no tehwa mahjahm iswadot, runaja sirdi aisgrahbjoschus wahrdus wina draugs un beedrs mahzitajs P. Gailischa kgs, slawedams ihpaschi wina peemihligo, jauko dabu, zaur kuru winsch pratis eemantot wisas sirdis. Leelâ skaitâ sapulzejuschees radi, draugi un kaimini wispirms pawadija nelaika isdsisuschahs meesas usi Wez-Peebalgas basnizu, kur behrineekus sagaidija prahwests R. Gulekes kungs lihdz ar daschem ziteem mahzitajeem un leelu lauschu baru. Behru runas tureja prahwesta tehws un nelaika augstskolas draugs mahzitajs A. Kundsina kungs, abi sirsnigos wahrdos zildinadami nelaika reti kreetno dabu, ihpaschi wina pasemigo, deewabijigo un satizigo garu, kas winu ne-atstahjis ari grehtâs slimibas deenâs. Kad nelaika amata beedri bij wainageem un pukehm bagati puschkoto sahrku isnesuschi ahrâ, wiss leelais behrineeku pulks dewahs usi Wez-Peebalgas kapsehtu. Tè prahwesta tehws runaja apbehroschanas wahrdus, pehz kam tad J. Paulischa kungs ussauza sirsnigas ardeewas no weetejahs Labdaribas beedribas puses, kamehr schihs beedr. dseedataju koris ir basnizâ, ir kapsehtâ parahdija aisgahjuscham pehdejo godu ar jaukahm sehru dseesmahm. Beidsot Jursewas studentu sabeedribas „Lettonijas suhtnis" Berga kungs nolika usi kapa krahschnu wainagu, rimadams siltus atsinibas un pateizibas wahrdus bijuschajam minetahs sabeedribas senioram un ustizigam beedrim. — Salda dusa Tew! K.

No Zehsim. Mahzitaju sinode. Peektdeen 10. Oktobrî, redsam laudis steidsamees usi weetejo Jahna basnizu. Basnizâ sapulzejuschees Widsemes draudschu mahzitaji, to starpâ ari mahzitajs Rebane no Amerikas. Dwehseku gani ir pulzejuschees usi swehtigu darbu — sinodi, pahrspreest par basnizas leetahm. Apsweizinaschanas runu Wahzu waloda teiza profesors Hoerschelmans, swehtku sprediki generalsuperintendents Holmans. Latweeschu waloda altara runu teiza Gaujenes mahzitajs Adolphi, sprediki — Ropaschu mahzitajs Pohrts. Basniza pildita simteem klausitaju.

— **Bihbeles swehtki.** Swehtdeena 12. Oktobris mums ilgi paliks peeminâ. Jaukâ, mihligâ rudens deenâ — wisi zeki pilditi brauzejeem un kahjahm gahjejeem, ko mihkahs swana skanas aizina usi Zehsu basnizu, jo schodeen Zehsu Wahzu un Latweeschu draudses swinehs bihbeles swehtkus. Wahzu waloda swehtku sprediki teiza Dr. theol. v. Bolcks, sinas pasuredsa weetejais mahzitajs Vierhuffs. Latweeschu deewwahrdôs plaschahs basnizas telpas israhdahs par masahm. Altara runâ klausitajus sagatawo usi swehtkeem Lasdones mahzitajs Ehrmans; tad aisgrahboschâ swehtku sprediki Dsehrbenes mahzitajs Irbe wezakus skubina, ne-atstahtees no swehtigà darba — sawu behrnu mahzischanas mahjâs lihdz skolas laikam. Tad kahp kanzelê wispirms weetejais mahzitajs Fedders un pehz tam aprinka wikars Gailits, dedsigôs wahrdôs aprahdidams misiones darba wajadsibu un ka to wajagot weizinat katram, pat nabadsigakam. Swehtischanas wahrdus teiza Smiltenes mahzitajs Kundsinsch. Wehl japeemin, ka swehtki 12. Oktobri, kà ari sinodes atklahschana 10. Oktobrî tika kuplinati ar jauku dseedaschanu, weetejà draudses skolotaja un ehrgelneeka Behrsina wadibâ. (B.)

Kurseme.

No Kursemes. Twaiku kukamahs maschinas. Kursemes gubernas wairakos apgabalos, kur saimneekeem daudzmaz leelakas mahjas, tagad stipri manama dsihschanahs, eeguht twaiku kukamahs maschinas waj ari tahs nomat preeksch saweem darbeem no ziteem. Tas nu buhtu koti jauki, jo tas peerahda, ka Kursemneeki zenschahs eewest sawâs saimneezibâs teizamus pahrlabojumus. Bet lihdz ar to ari ja-aisrahda usi behdigeem sakteem — usi daudzeem nelaimes gadijumeem, kas zekahs waj nu no neusmanibas, waj ari aiz nepraschanas rihkotees ar twaika maschinahm, waj — beidzot — no tam, ka schihs maschinas paschas naw peeteekoschas. Par schahdeem nelaimes gadijumeem, kas notikuschi kà semneeku mahjâs, tà ari muischâs, laikrakstos lasam deesgan beeschi. Peewedischu sche pahrskatu par eewehrojamakeem nelaimes gadijumeem, kas zaur twaika kukamahm maschinahm notikuschi tikai diwu nedeku laikâ. 10. Septembrî Auru pagastâ, labibu kukot, iszehlahs ugunsgrehks, zaur ko radahs 1670 rubl. leels saudejums. — Tanî paschâ deenâ Saules mahzitaja muischâ, labibu kukot, semneekam Lümbekam, aiz pascha neusmanibas, tika samaitata roka lihdz pascham plezam. 15. Septembrî Saules pagastâ, labibu kukot, iszehlahs ugunsgrehks, pee kam sadega schkuhnis ar labibu un twaika kukamà maschina. Tanî paschâ deenâ Elejas pagastâ, labibu kukot, iszehlahs ugunsgrehks, pee kam nodega schkuhnis ar labibu un daschadu zitu mantu, kas peedereja saimneekam Sihlem, un ari twaika kukamà maschina, kas peedereja kahdam Waldowskam. Skuhnis bija apdroschinats, bet maschina un zita manta — ne. Saudejumu rehkina usi 2045 rubkeem. Kahdas deenas wehlak, labibu kukot, iszehlahs ugunsgrehks Bukaischu pagastâ; nodega peedarbs, kas bija apdroschinats par 450 rubl. (saudejums daudz leelaks) un ne-apdroschinata kukamà maschina. Saudejuma pawisam ap 2000 rubl. Weenâ no Masgramsdas pusmuischahm, labibu kukot, nodega schkuhnis, kurâ, bez labibas, atradahs ari zita manta; maschina ari sadega. Muischinas ihpaschneekam baronam Noldem, kam wiss tas peedereja, saudejums ap 1300 rubl., no kuras summas nahk atpakal 850 rubl. apdroschinaschanas naudas. 19. Septembrî Kandawas pagastâ, labibu kukot, no twaika katla dsirksteles aisdegahs labibas schkuhnis, kursch bija apdroschinats par 180 rubl. Lihdz ar schkuhni sadega ari labiba, kas nebija apdroschinata, un maschina. Saimneekam saudejums ap 680 rubl. Maschina peedereja kaiminu saimneekam Osim un bija apdroschinata par 900 rubkeem; bet pehz Oscha isteizeeneem, maschina tam maksajusi daudz wairak. Ap to paschu laiku no twaika kukamahs maschinas iszehlahs ugunsgrehks Schwitenes pagastâ. Sadega schkuhnis un maschina. Saudejums ap 2800 rubl. Tapat no twaika kukamahs maschinas iszehlahs ugunsgrehks Sihpeles pagastâ, pee kam sadega schkuhnis, ap 100 wesumu kweeschu, 8 wesumi rudsu, 30 wesumu ausu un maschina. Saudejums ap 4300 rubl.

Tas tatschu pahrak daudz tik ihsâ laikâ!

(B. W.)

No Leepajas. 200 gadu altara swehtki un garigs konzerts. Leepajas Latweeschu draudses Sw. Annas basnizai ir wisai krahschns altaris, kursch basnizai dahwinats no zitreiseja birgermeistara Johanna Plandera un wina laulatas draudzenes Elisabetes, dsimuschas Wittingk. Altara isgreesumi, isgresnojumi un isglesnojumi, tikpat pascha Krustâ-sistà tehls, kà ari engeku, diwpadsmit apustuku un Marijas tehli ir teescham eewehrojams mahkslas darbs, darinats wehlakahs renesanses (mahkslas atdsimschanas laikmeta) stilâ un gaumâ. Schis mahkslas darbs eewehrojams wehl ari sewischki tapehz, ka wina meistars un darinatajs ir paschu semes dehls — Kursemneeks Nikolaws Sóffrens, kas sawâ laikâ bijis Kursemes leelkunga Jehkaba bilschu greesejs un miris pa leelâ mehra laiku 1710. gadâ Wentspilî. Altaris taisits trihs stahwôs, usi stipra pamata, kas stahw weenadâ augstumâ ar altara galdu. Apakschejo stahwu puschko astoni stabi. Altara widu eenem portala buhwe ar Krustâ-sistà tehlu starp Mariju un Jahni. Apakschâ pee krusta nometees zelôs spahrnainsch engelis, kas ar kahdu drehbi schahwê asinis no Kristus kahju wahtim. Dibinâ ir glesnots Golgatas kalns ar isskatu usi daschahm ehkahm; no gandrihs melneem mahkoneem schaudahs eesarkans sibens. Meistars, kà redsams, isleetojis wisu spehku un spehju scho formu sinâ tik pilnigo Pestitaja tehlu darinadams, jo darbs gatawots stingri eewehrojot dabu, neween sihmejotees usi meesas sihkumeem, bet ari sahpju tehlojumâ, kas lasamas usi labo pusi noleektajâ daikajà galwâ ar nahwes zihnâ dseestoschahm azim. Bez Krustâ-sistà tehla schaî paschâ (apakschas) stahwâ atrodahs wehl daschi ziti tehli un statujas, kas nostahditi pa abahm pusehm: labajâ pusê stahw jaunahs deribas weetneeks Kristus ar krustu rokâ, winam pee labahs rokas apustulis Peteris, pee kreisahs — Jahnis; kreisajâ pusê stahw wezahs deribas weetneeks Mosus ar diweem bauschku galdineem rokâ, winam pee labahs rokas apustulis Jehkabs, pee kreisahs — apustulis Toms. Otrâ jeb widus stahwâ tehlota Kristus apraudaschana: wina galwa gul Jahna klehpî un pee wina kahjahm nometuschahs Marija, Madaka, kà ari ziti apraudataji. Widus stahwâ ik starp diweem stabeem eeraugamas ari apustuku Sihmana, Jehkaba jaunakà, Wihliva un Andreja statujas. Treschâ un beidzamajâ stahwâ rahdita Kristus debess braukschana; sche atrodahs ari zitu apustuku tehli — Mateus, Jehkaba Tadeja, Bartolemeja un Matihsa. — Isgreesumi isdariti wisi uz osola koka; altara platums ir gandrihs 20 pehdas, augstums — 32 pehdas. No pirmà gala tas bijis nekrahsots un ne-apseltits. Peezpadsmit gadu pehz usstahdischanas — 1712. gadâ — to kahds Leepajneeks, wahrdâ Daniels Barenhorsts lizis pirmo — un lihdschim weenigo reizu — nokrahsot un apseltit. Tà ka altara usstahdischana un eeswehtischana notikusi 1697. gadâ, tad nu schinî gadâ paleek taisni 200 gadu, kamehr schis krahschnais un eewehrojamais altaris draudses un Deewa luhdseju sirdis lozijis uz debesu leetahm, buhdams daudz gadu wezajâ un tagad jau daschus gadus ari jaunajâ, zehli dischenajâ Deewa namâ par swehtu glihtumu un basnizas krahschnumu. Tapehz Sw. Annas basniza swehtdeen 19. Oktobrî, kà tizibas isskaidroschanas swehtkos, swineja sawa altara 200 gada swehtkus. Mahzitajs R. Schoena kungs pee schihs deenas deewkalposchanas norahdija sawâ altara runâ usi swinamà gadijuma swaru un nosihmi, likdams draudzei pee sirds, turet jo dahrgâ zeenâ un godâ to altari, pee kura ta jau wairak augumôs grehkus suhdzejusi un sawâs sirds un dwehseles wajadsibâs ar Deewu runajusi . . . Pawakarê schim pascham gadijumam par godu bija sarihkots Sw. Annas basnizâ leelaks garigs konzerts, pee kura peedalijahs Sw. Annas basnizas koris, luhgschanas nama koris, pilsehtas orkestris Laudina kunga wadibâ un Annas basnizas ehrgelneeks A. Feierabenda kungs. Kas sihmejahs usi konzerta preekschnesumeem, tad jaleezina, ka ar teem, zaur zaurim nemot, wareja buht ihsti meerâ. Kades „Gawilejeet" un „Schi ir ta Kunga deena" no Brauns tapa no luhgschanas nama kora ar brangu saskanu un labu garschu nodseedatas. Treschâ scha kora dseedata dseesma „Nahzeet schurp" no Lesli nelikahs buht deesgan nopeetna un swiniga, kadehl ari eespaids no schihs dseesmas nebija sewischki dsilsch. Orkestra preekschnesumi bija teizami un ar labu garschu iswehleti un tika ari kreetni isdariti. Annas basnizas koris, kas dseedaja orkestrim pawadot, nespehja wisur takti eewaldit, palikdams orkestrim arweenu eepakaku. Konzerts bija koti labi apmeklets, tà ka wiss plaschais Deewa nams bija ar klausitajeem gandrihs pilns. Konzertam beidzotees wisi klausitaji, ehrgelehm un orkestrim pawadot, kà ari abeem koreem peedalotees, nodseedaja weenkopus un weenbalsigi dischano korali „Deews Kungs ir muhsu stipra pils". Ar to altara swehtki bija beiguschees, un draudze, kas tik neparasti leelâ mehrâ bija nehmusi dalibu pee swehtku konzerta, aisgahja mahjâs apmeerinata un pazilata.

— **Teatra israhde.** Swehtdeen 19. Oktobrî Leepajas Latweeschu Labdaribas Beedribâ israhdija Kreewu rakstneeka Suchowa-Kobilina trihszehleenu lugu „Kretschinska kahsas", tulkotu no Seemzeeschu Marijas. Schinî israhdê weesojahs Rigas Latweeschu teatra akteeris Brihwneeka kgs Iwana Antonowitscha Raspkujewa lomâ. Saturs nawa sewischki eewehrojams. Israhde noriteja itin labi. Brihwneeka kgs sawu lomu ispildija teizami; no weetejeem spehkeem jo labi rihkojahs sawâs lomâs Musikanta kgs, Kreewa kgs un Eglinas kdze; apmeerinoschi bija ari Pukulejas un Austrumneeka kgi sawâs lomâs. Skaidrites jdze Lidotschkas lomâ bija neuoteikta.

L.

No Leepajas. Schaubigi eemihtneeki. Nesen, kà „Lib. Ztg." sino, Leepajas polizeja nehmusehs usmeklet Jaun-Leepajâ laudis bez pases un mahjasweetas. Pee tam kahdâ schkuhnî aiz bahnuscha atrasti 18 schaubigi wihreeschi, kas apzeetinati un aissuhtiti usi saweem pagasteem. No ta laika celauschanahs gadijumi Jaun-Leepajâ gahjuschi masumâ.

No Sakeneeku pagasta (Jelgawas apr.). **Saimneeziba un sabeedriga dsihwe.** Pee Sakeneeku pagasta jaunakà laikâ peeweenots ari masais Abgunstes pagasts, ar 29 semneeku mahjahm un apmehram 700 eedsihwotajeem, tà ka wiss Sakeneeku pagasts tagad, t. i. pehz jaunakahs lauschu skaitischanas, sastahw is 136 semneeku mahjahm ar pawisam kahdeem 3400 eedsihwotajeem. Sakeneeku saimneeki ir turigi laudis, kas gandrihs wisi sawas mahjas jau pilnigi eepirkuschi. Sakamuischa ir majoratmuischa, kuras leelkungi saweem saimneekeem jau tad, kad tee wehl bija rentneeki, nebija uslikuschi nekahdas grehtas maksaschanas, kà ari wehlaki, kad mahjas isdewa usi eepirkschanu, saimneekeem nowehleja it mehrenu eepirkschanas nomaksu usi ilgaku laiku. Zaur schejeenes leelkungu labwehlibu ari schihs draudzes basniza nahkusi pee 40 tuhkst. rubku leela kapitala; preeksch kahdeem 15 gadeem no Sakeneeku leelkungu puses dahwinati 1000 rubku, kuru zinses ik gadus isleetojamas bihbeku isdalischanai eeswehtijameem jaunekleem un jaunawahm; tahdâ

zekâ Sakeneekôs pa pehdejeem 15 gadeem tikuschas isdahwinatas apmehram 1200 bihbeles. — Augliga seme, kà ari paschu saimneeku ruhpiga rihziba ir tahlak palihdsejuschas, ka Sakeneeku saimneeziba pazehlusees uf eewehrojami augsta pakahpeena. Gandrihs pee katras ehrti un pehz jaunaka laika pagehrejumeem usbuhwetas mahjas atrodahs ari labi uskopti augku dahrsi ar bischu kokeem. Sakeneeku saimneeku leelakà daka peedalahs pee Kursemes lauksaimneezibas un bischu kopschanas beedribu darbibas Jelgawâ. Reti kahdâ zitâ pagastâ laikraksti tik leelâ skaitâ top lasiti, kà Sakeneekôs. Daschi saimneeki sawus dehlus isskolojuschi augstakàs skolàs uf daschadeem eewehrojameem amateem; wairak jaunawas no scha pagasta wehl tagad apmeklè Jelgawas seeweeschu gimnasiju. — Jau 1871. gadâ Sakeneeki sahkuschi beedrotees kopà — wispirms uf dseedataju beedribas dibinaschanu, kamehr wini to panahza apstiprinatu 1882. gadâ. Drihs pehz tam, 1883. gadâ, tè zehlahs krahj- un aisdewu kase, kura pagahj. gadâ apgrosijusi ap 1 milj. 284 tuhkst. rubku. No kases uf wisadahm Kursemes pusehm aisdotà nauda schimbrihscham sneedsahs uf apmehram 360 tuhkst. rubkeem; kases bilanzi tagad skaita uf 398 tuhkst. rubku. — Tuhlit pehz schihs kases tè zehlahs konsuma jeb pahrtikas beedriba, kurai tagad lihdſ 250 beedru. Pagahj. gadâ no pahrtikas weikala prezes pirktas no beedreem par 30 tuhkst. rubk., no nebeedreem par 10 tuhkst. rubk.; schihs beedribas bilanze tagad sneedsahs uf 32 tuhkst. rubk. — Jaunakâ laikâ Sakeneeki sawahm augschminetahm 3 beedribahm zehluschi sewischku leelu plaschu 2-stahwu namu, kurâ starp zitu ari leela sahle ar teatra skatuwi eegahdata; schinî leelajâ sahlê pa laikeem notura preekschlasijumus un jautajumu isskaidroschanas, dseesmu rihkojumus, teatra israhdes, weesigus wakarus un zitadas weenas un otràs beedribas sapulzes. Labu sadsihwi schaî beedribu namâ palihdſ peekopt ari tas eerihkojums, ka tè netop pahrdoti nekahdi stipri dsehreeni, kà tik ween limonade, seltera un soda uhdeni — un tehja, kà ari wisadi uskoschamee. Sakeneeku israhkojumus apmeklè pawisam kahdu 8 apkahrtnes pagastu eedsihwotaji, kà: Dobelneeki, Lipstneeki, Falzgrahwneeki, Brambergneeki, Swehtneeki, Uhsineeki, Jehkabneeki un Kalnamuischneeki. — Zitu reisi pasneegsim it eewehrojamas sinas par Sakeneeku basnizas un skolas buhschanu. K. Bm.

No Saldus. Rekruschi. Loschu laiks muhsu meestinâ beidsahs daudſ klusaki un meerigaki nekà agrakôs gadôs. Sewischki par to japateizahs meestina polizejai un pristawam. Tomehr gribetu kahdu wahrdu minet par rekruscheem muhsu apgabalâ. Daschi jaunekki dara koti neprahtigi, eedodamees jau preeksch loses wilkschanas laulibâ. Kad nu peenahk loschu laiks un wihrs teek nonemts saldatôs, seewa paleek mahjâs bes apgahdataja, dascha pat ar masu behrninu. Kà lai nu seewa eegrosa sawu turpmako dsihwi bes apgahdataja? Tagad teescham jauno seewu sagaida behdu deenas un posts. — Wihrs atkal, nodots saldatôs, newar nekahdu kapeiku panemt lihdſi zekâ un deenestâ, kur ir noderigs daschs labs rublitis. Ari seewa newar wihram neko nosuhtit pakal deenesta laikâ, jo labi kad ta tik war sew maisi nopelnit. Tamdehl atgahdinu wiseem jaunekleem, atturetees no tahdahm weeglprahtigahm domahm un apdomat pee laika, ko dara!

— **Uguns-grehki.** Muhsu meestinu scho rudeni peemekleja diwi uguns-grehki. Pirmais nodedsa kahda tschigana nams — apdroschinats. Otris nodedsa skolas nams, kà scho wasaru buhwets un wehl nenobeigts. 20. Septembra naktî tas nodedsa lihdſ pamateem. Uguns zehlonis naw sinams; ehka bijuse apdroschinata.

— **Grahmatu drukatawa** Saldus meestinâ tika atwehrta no O. Spehra kga. M. W.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 29. Oktobra lihdſ 5. Nowembrim. Zetortdeen, 30. Oktobri, pulkst. 6 wakarâ — bihbeles-stunda; spred. mahz. amata kand. Weissmanis. — Swehtdeen, 2. Nowembri: 1) Lauku draudsê deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsê deewgaldn. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd. spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsê usfaukti: Jahnis Grantowskis ar Annu Araj; Kristaps Jansons ar Emmu Anschewiz; miruschi: Greeta Pehterson, 63 g. w.; Trihne Jurewiz, 22 g. w.; Anna Emilija Weiland, 1 g. 5 m. w. — Pilsehtas draudsê usfaukti: Jahnis Golfrids Erdmans ar Otiliju Lakschewiz; Kristaps Pampe ar Darti Lipste; Jahnis Feldmans ar Katrihni Glasowski; Jehkabs Jansons ar Liseti Tramdach; Kristaps Bergmans ar Lihsi Burkahn; miruschi: Ansis Kapteins, 64 g. w.; Lihbe Kruhse, 34 g. w.; Anna Margrete Weidlin, 2 g. 4 m. w.

Pilsehtas draudsê dahwanu eenahzis: preeksch jaunahs basn. — 4 r. 95 k.; preeksch swezehm — 65 k.; preeksch palihdſ. lahdes — 10 k.; preeksch basn filt. — 20 k.; preeksch basn. wajadſ. — 30 k.; preeksch kurlm. — 20 k.; preeksch neredſ. — 20 k.

Reformazijas jeb tizibas atjaunoschanas swehtki — aispagahruschâ swehtdeenâ — tika pa Jelgawas un apkahrtnes Ewang.-Lut. draudsehm swineti ar jo dsihwu draudses lozeklu peedalischanos. Wairak Jelgawas un apkahrtnes skolàs jau deenu eepreeksch behrni tika dariti usmanigi uf nahkoschas deenas reformazijas swehtkeem un winu nosihmi, kà ari tapa pamudinati uf basnizas apmekleschanu lihdſ ar saweem wezakeem. Basnizas bija wisai pilditas ar laudim tà Jelgawas apkahrtnê, kà paschas Jelgawas pilsehtâ. Ar Lutera dseesmu „Deews Kungs ir muhsu stipra pils“ eewaditee sprediki dsihwi isskaidroja Mahrtina Lutera leelo darbu preeksch tizibas skaidribas, zaur ko muhsu kristigahs draudses panahkuschas daudſ tikumiga spehka un atsihschanas uf labu. Pee scheem isskaidrojumeem peeslehjahs sinas par Lutera mahzibas tahlaku weizinaschanu zaur leelo Kreewijas Ewang.-Lut. draudschu palihdsibas kasi, kurai par labu schai deenâ sawahka labprahtigas dahwanas. Zik pa Jelgawas apkahrtnes lauku draudsehm uf scheem reformazijas swehtkeem tahdu dahwanu sanahzis, tas mums naw skaidri sinams; bet to gan lè waram peesihmet, ka Jelgawas Ewang.-Lut. draudses kolektes schim noluhkam schoreis atkal teizami pabalstijuschas ar saweem bagatigeem pasneegumeem. Tà peemehram Jelgawas Wahzu Triadibas basnizas lauku draudse schai deenâ sametusi kopâ lihdſ 200 rbl., schihs paschas basnizas Wahzu pilsehtas draudse — ap 70 rbl., Wahzu Jahna basnizas draudse lihdſ 25 rbl. — No Latweeschu Annas basnizas lauku draudses un schihs paschas basnizas Latweeschu pilsehtas draudses famesti kopâ lihdſ 30 rbl. Wismasaki pee schihs kolektes peedalijusees Jelgawas Latweeschu pilsehtas draudse; schi draudse pehdejâ laikâ rahdahs sawu leelako wehribu greesusi uf naudas famescharu sawai paschu jaunzekamai basnizai par labu, kurai, sinams ari ar schihs draudses it stipru peepalihdsibu, jau eenahkuschi lihdſ 3400 rublu. Bet netik ween pa Jelgawas basnizahm peemineja reformazijas darbu, — ari Jelgawas Latweeschu beedribâ bija tai deenâ farihkots preekschlasijumu un jautajumu isskaidroschanas wakars, kurâ starp zitu ari isskaidroja par reformazijas eewescharu Baltijâ. Schais swehtkôs pee Jelgawas bija eegadijusees ari Swehtes jaunâ pagasta skolas nama eeswehtischana, pee kam wairak runataji Lutera darba nosihmi ari preeksch skolas tizigas un tikumigas audsinaschanas wisai dsihwi un gaischi pahrleezinoschi isskaidroja. Schahda tik dsihwa un darbiga reformazijas jeb tizibas atjaunoschanas swehtku swinescharna Jelgawâ un apkahrtnê pee Ewang.-Lut. draudsehm ari schoreis atkal teescham nepaliks wis bes labeem augleem. K. Bm.

Schejeenes brihwprahtigee uguns-dsehseji noswineja swehtdeen, 26. Oktobri sawus 32. gada swehtkus, kur eepreeksch uguns-dsehseju sahlê tika isdaritas beedribas eeksch kigas darischanas, kà ari isdalitas dascheem beedreem nosihmes par 5, 10, 15, 20, 25 un 30 gadu ilgu darbibu. Pehz tam uf tirgus platscha tika noturets uguns-dsehseju manewris, kas noriteja glihti un labi. —r—

Beidsamais sirgu tirgus, kas tika teitan noturets no 20. lihdſ 22. Oktoberim, schinî reisê bija puslihdſ wahji apmeklets. Uf tirgus platscha bija sawesti apmehram 250 darba sirgu un staltôs atradahs tikai lihdſ 150 kareetu sirgu. Ar sirgu pirkschanu un pahrdoschanu gahja ari wahji, pee kam laikam bija leelais naudas truhkums un tà sauktee „gruhtee laiki“ wainigi. No ahrsemneekeem Pruhscheem tikuschi nopirkti tikai 4 sirgi. Schihdu un tschiganu bija eeradees prahws pulks, kas ar sawu sirgu jahdeleschanu un skano knadeschanu schoreisejo sirgu tirgu padarija dsihwaku. —r—

Pawasaris rudenî. Schis rudenis ir wisai dewigs ar daschadahm pawasara dahwanahm. Par to, ka augkukoki pa otrai lahgai seedejuschi, laikraksti no daudſ weetahm sinojuschi. Kahds „Balt. Wehstn.“ sinotajs redsejis Jaun-Drustu tuwumâ Septembra beigàs wisai daudſ purnu seedam un Augusta beigàs atradis Gatartes tuwumâ skaisti seedoschas un jauki smarschojoschas swahrgulenes, kuras zitadi seed tikai Maijâ. Tàpat winsch wehl Oktobra widû kahdâ preedulajâ usgahjis itin jaunas un skaistas behrslapas, kà ari eewehrojis alkschnu zerus, kureem pumpurini atraisijuschees un skaistas salas lapinas usplaukuschas, kà pawasari. — Bet par wehl retaku peeredsejumu war wehstit schèpat no Jelgawas. Proti Steffenhagena dahrsâ kahdai bumbeerei pa otrahm lahgahm aismetuschees it prahwi augli, kahdu zellu gari un 1/2 zellas refui. Tani paschâ dahrsâ 20. Oktobri nogreestas diwi pilnigi usseedejuschas roses un kahdâ zitâ schejeenes dahrsâ wehl wijolites stahwot pilnôs seedôs.

Sahdsibas. Zetortdeen 23. Oktobri nowakarès kahds garnadsis bija eelihdis S. weesnizâ pee tirgus un tur tai azumirkli neweenam ne-efot no ehdamâ galda nosadsis diwas iszeptas sosis un daschas zitas pahrtikas leetas un iseedams darijis weesnizneeku usmanigu zaur to, ka isdausijis weikala logam diwas ruhtes. Zaur scho trokšni saglis gan tizis pamanits, bet tas tumsâ drihſ pasudis. Lai gan teitan skahde naw nekahda eewehrojama, tad tomehr no schi notikuma redsams, zik sagli droschi teitan isdara sahdsibas. — Peektdeen 24. Oktobri Walles eelâ F. namâ eemihtneeze St. bija peenehmuse sawâ dsihwokli kahdu peedsihwotaju, kas eemihtneezei, kamehr ta aisgahjuse pee darba, atmuhkejuse ar pakaltaistu atflehgu kumodi un issagufe 22 rubkus naudas. Pehz tam peedsihwotaja is dsihwokla aisbehgufe un lihdſ schim ne-efot sinams, kur ta usturotees. Pakalmekleschana pehz sagles efot ussahkta. — Pirmdeen 27. Oktobri preekschpusdeenâ notikuse sahdsiba uf tirgus-platscha pa to laiku, kamehr tirgotajs J. no weenas pahrdotawas otrâ ee-eedams pirmo atstahjis tukschu. Scho azumirkli nowehrojis kahds garnadsis; tas bodê ee-eedams atwilzis schuhplahdi un no tahs issadsis 75 rubkus papihra un 3 rubkus sudraba naudas un tad mehginajis aisbehgt. Bet bodes ihpaschneeks, drihsumâ atpakal nahkdams, pamanijis sagli no bodes isnahkam un tam ari laimejees, pakalkreenot, to nokert. Nu tas saglim usstahjis, lai atdodot wina naudu; pee tam saglis papihra naudu nosweedis uf eelas semê un kamehr bodes ihpaschneeks kehris pehz nosweestahs naudas, tikmehr saglis ar 3 sudraba rubkeem aisbehdsis un pasudis uf tirgus lauschu druhsmâ. Saglis naw bijis pasihstams un tamdehl wisa pakalmekleschana palikuse weltâ. —.—

Sakerts saglis. Treschdeen 22. Oktobri Meijumuischas eelâ K. namâ eemihtneeks A. bija peenehmis sawâ korteli kahdu nepasihstamu wihreeti, kas schehli luhdsees, lai tam atwehlot nahkoschu nakti pahrgulet wina dsihwokli. Eemihtneeks to noturejis par godigu zilweku un lubgumu ari paklausijis. Wakarâ ap pulksten 7 tee abi nahkuschi uf pilsehtu, lai kahdâ bodê eepirktu pahrtikas leetas. Pret Latweeschu beedribas namu nepasihstamais nejauschi usbruzis eemihtneekam un to gar semi pasweesdams, ar nasi eewainojis wairak weetâs rokâs un gihmi; pee tam tas ari israhwis eemihtneekam no manteła kabatas naudas maku ar wairak rubkeem, un tad usbruzejs tumsâ pasudis. Pehz tam eemihtneeks notikumu pasinojis polizejai, kas ari drihſ aisgahjuse turpu, lai usbruzeju sanemtu zeeti. Pehz ilgas mekleschanas beidsot isdewees usbruzeju sakert Latweeschu beedribas dahrsâ, kur tas bijis palihdis sem dseedaschanas ehkas jumta tik tahlu, ka to ar uguni tikai knapi eeraudsijuschi. No tureenes iswilkts, tas tizis aiswests polizejâ, kur isklauschinajot israhdijees, ka tas dsihwo Leepajâ un bes pases buhdams atnahzis teitan un jau wairak weetâs isdarijis daschadas sahdsibas. —.—

Dselszeła brauzeeni no 15. Oktobra eet schahdâ kahrtibâ:

No Rigas ateet:

9,50 min. rihtâ, 2,10 min. pehz pusd., 10,45 min. wakarâ.

Jelgawâ peenahk:

11.1 min. rihtâ, 3,21 min. pehz pusd., 11.50 min. wakarâ.

Brauzeens, kas peenahk 11 un 1 min. rihtâ, tagad ari eet tahlak, bet tikai lihdſ Auzei.

No Jelgawas ateet uf Rigu:

8,31 min. rihtâ, 4,17 min. pehz pusd., 12,8 min. naktî.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 27. Okt. Wakar atklahja slawenâ kirurga Pirogowa museju.

Peterburgâ, 27. Oktobri. Schoriht bija 6 grahdi aukstuma.

Londonâ, 6. Nowembri (25. Oktobri). Awisei „Times“ sino is Rio-de-Schaneiro no wakardeenas: Kahds saldats schahwa uf presidentu Moraesu, tomehr apkahrtstahwoschee laudis nowehrsa usbrukumu. Pee tam tika nodurts karaministris Betankurs un presidenta brahla dehls, wirsneeks Moraefs weegli eewainots. Manams leels ustraukums.

Londonâ, 6. Now. (25. Okt.). „Bureau Reuter“ wehsta, ka esot par agri nahkusi sina, pehz kuras Anglija, Franzija un Kreewija buhtu usnehmuschahs galwot par Greekijas aisnehmumu. Lihdſ schim schai leetâ starp minetahm walstim ne-esot nekas norunats.

Konstantinopolê, 6. Nowembri (25. Oktobri). Meera konferenzes sehdê islihga par dascheem ne-isschkirteem jautajumeem. Starpiba dehl treschâ artikula un dehl privatpersonahm maksajama atlihdsinajuma wehl naw islihdsinata. Greeku delegati protesteja pret kugneezibas kawescharu, jo ta noteekot pret septitâ artikula noteikumeem. Ahrleetu ministrs peenehma protestu. Sina, it kà kad robeschas kommisija buhtu atdewusi Neserosu Turkeem, naw pateesa. Leelakà puse no kommisijas lozekleem isteizahs preeksch tam, ka schim punktam japaleek pee Greekijas.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. No Blythes isgahjuschi 11. Oktobrî: Anna Olga, kapt. Matusals, uf Colbergu, un Ejtik, kapt. Girtbans, uf Rigu. No Newkastles uf Rigu posti 13. Oktobrî Zenith, kapt. Kirsteins un Mars, kapt. ?. Nicolai, kapt. Jakobsons, 13. Okt. isgahjis no Yarmouthas uf Leithu. Andreas, kapt. Wilmans, 18. Sept. Pooli atstahdams, 8. Okt. sasneedsis Stokholmu. Ingeborg, kapt. Snikers, no 9. Okt. atrodas zelâ no Peterburgas uf Elseneri. No Rigas 26. Sept. isbraukdami, pee Elseneres metuschi enkurus 11. Oktobrî: Geschwister Damkaln, kapt. Awots, uf Ayr, Jacob, kapt. Rehks, uf Limeriku, Lilly, kapt. Tomsons, uf Boneju, Emma, kapt. Melks, uf Yarmouthu dodamees. Die Geschwister, kapt. Schlosmans, no Sunderlandes iseedams, nonahzis Wentspilî. Julie Alide, kapt. Kadagas, 23. Sept. Leepaju atstahdams, 13. Okt. sasneedsis Sunderlandi. Rinnuschen, kapt. Bagats, 25. Sept. no Rigas uf Alloa isbraukdams, 6. Okt. pee Elandes saduhrees ar Sweedru trihsmastu schoneri Frey, kursch gahjis uf Wismaru; zik sinams, kugi naw zeetuschi nekahdus eewehrojamus apskahdejumus; 9. Okt. Rinnuschen sasneedsis Kopenhagenu. Concordia, kapt. Jendse, 13. Okt. atstahjis Schields, uf Leepaju dodamees. Emma, kapt. Augusts, no Fridrikstades isbraukdams, 16. Okt. nonahzis Cardiganâ. Antares, kapt. Grihwans, 12. Sept. Rigu atstahdams, 12. Okt. eegahjis Caenê, Zeriba, kapt. Puhlinsch, no Santos, Brasilijâ, braukdams, 18. Sept. sasneedsis Demeraru, un Breedis, kapt. Prinzs, 23. Sept. isgahjis no Demeraras uf Queenstownu. Jupiter, kapt. Kiels, 7. Okt. no Fowey uf Rigu isbraukdams, 15. Okt. gahjis Portlandei garam. Minor, kapt. Weide, 24. Sept. Danzigu atstahdams, 15. Okt. nonahzis Scharpnesê. Petrus, kapt. Skujinsch, un Europa, kapt. Reinwalds, 14. Okt. isgahjuschi no Methiles uf Colbergu. Tehwija, kapt. Martinsons, 15. Okt. atstahjis Newkastli, uf Leepaju (Rigu ?) nahkdams. Uf Elseneras reida metuschi enkurus 13. Oktobrî Heinrich Catharina, kapt. Mahlders, 26. Sept. no Leepajas uf Middlesbro iseedams; Emma, kapt. Osis, 26. Sept. no Rigas uf Middlesbro iseedams. Jacob Catharina, kapt. Rosenbergs, 16. Okt. isgahjis no Bones uf Rigu. Irbia, kapt. Reinwalds, no Leepajas isgahjis 16. Okt. uf Amsterdamu. Pee Elseneres metuschi enkurus 14. Okt. Upesgrihwe, kapt. Leepa, un Baltija, kapt. Seemels, abi 25. Sept. no Rigas uf Schields iseedami. Gubernator Sinowjew, kapt. Walters, no Grangemoutas isbraukdams, 16. Okt. nonahzis Alloâ. Aleksander, kapt. Wihtols, 15. Okt. atstahjis Methili, uf Rigu nahkdams. Mars, kapt. ?, 16. Okt. posts no Schields uf Pernawu. Lucinde, kapt. Rusmans, kursch 13. Okt. no twaikona wilkts, atstahjis Stornoway, uf Highbridgi dodamees, 17. Okt. no rihta usskuwis uf sehkla Start lihzî un netizis no ta nost. Anna Ottilie, kapt. Grinbergs, 29. Sept. no Rigas iseedams, 11. Okt. sasneedsis Wismaru (Middelsburg). Zelotajs, kapt. Jakobsons, 16. Okt. atstahjis Dartmouth, uf Stettini dodamees. Uranus, kapt. Lauters, 14. Aug. no Pascagoulas, Floridâ, isbraukdams, 12. Okt. sasneedsis Morlair. Lucinde, kapt. Rusmans, 17. Okt. eewests Highbridgê. Anna Ottilie, kapt. Salminsch, Londonâ eenem lahdinu uf Flensburgu un Fritz Gustav, kapt. Saussnsch, uf Rio-Schaneiro (Brasilijâ). Sunderlandê eenem lahdinu Matheus, kapt. Martinkalns, uf Kristianiju un August Julius, kapt. Krauklis, uf Rigu. Koidula, kapt. Leisbergs, 18. Okt. isgahjis no Dundee uf Grangemouthu. Johannes, kapt. Sirnis, 7. Okt. Rigu atstahdams, 16. Okt. gahjis Kopenhagenei garam. Arons, kapt. Rusbergs, no Rostokas isbraukdams, 18. Okt. nonahzis Leepajâ. Noas, kapt. Legsdinsch, 16. Okt. atstahjis Birkenheadi, uf Lagunu, Amerikâ, dodamees. Jasep, kapt. Schulners, 18. Okt. isgahjis no Rugenwaldes uf Tyni. Anna Victoria, kapt. Behrsinsch, 17. Okt. isgahjis no Antwerpes uf Newkastli. Amalie, kapt. Sielemans, 18. Okt. atstahjis Sunderlandi, uf Rigu nahkdams. Ugunzeems, kapt. Puhlinsch, 17. Okt. posts no Burryportas uf Malmi. Lotus, kapt. Onno, no 2. Okt. atrodas zelâ no Cardiffas uf Puerto Cabello, Wenesuelâ. Mars, kapt. Breinkopfs. 17. Sept. Kronschtati atstahdams, 19. Okt. nonahzis Sunderlandê. Constantin, kapt. Kwells, no Onegas sibraukdams, 20. Okt. eegahjis Ipswichê. Andreas Weide, kapt. Wihtolinsch, 20. Aug. Mobili, Alabamâ, atstahdams, 19. Okt. sasneedsis Harwichi. Uf Elseneres reida metuschi enkurus 16. Okt.: Lihgo, 25. Sept. no Kronschtates uf Dundee iseedams, un Masirbe, kapt. Jordans, 1. Okt. no Kronschtates uf Grantonu isbraukdams. Amor, kapt. Meiers, no Cardiffas uf Laguayru, Wenesuelâ, braukdams, 21. Okt. gahjis Penarth Head garam. Titana, kapt. Andrus, 18. Okt. bewees zelâ no Methiles uf Colbergu. Grangemouthâ nonahkuschi 18. Okt. Walgalzeems, kapt. Blahse, eenemt lahdinu uf Colbergu, un Koidula, kapt. Leisbergs, no Dundee braukdams. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 25. Oktobri. Labibas zenas schè turahs, kaut gan no ahrsemehm nahk sliktakas sinas. Rudsi, wezi Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 72—75 kap. pudâ, jauni rudsi, ari, 120 mahrz. smagi, 72—75 kap. pudâ. Kweeschi, preeksch iswescharas, 130 mahrz. smagi, 118 kap. pudâ, preeksch weetejahm wajadsibahm, 125—129 mahrz. smagi, 118 kap. pudâ. Meeschi, seschkanschu, schahweti, 100 mahrz. smagi, maksaja 70 kap. pudâ, jauni Kreewu, 100 mahrz. smagi, 64 kap. pudâ. Ausas, Kreewu, labakas sortes, 75—82 kap. pudâ, schahwetas 64—68 kap. pudâ. Linsehklas, weenkahrschahs, uf 87 1/2% pamata, 108—110 kap. pudâ, stepju sehklas 118—120 kap. pudâ. Kanepju sehklas, schahwetas, 120 kap. pudâ.

Leepajâ, 27. Oktobri. Rudsi, Kreewu, 120 mahrz. smagi, maksaja 78 kap. pudâ. Kursemes un Leischu 75 1/2—76 kap. pudâ. Ausas, pehz sugas un labuma, 66—90 kap. pudâ, Kursemes 66—67 kap. pudâ, koti labas 70—76 kap. pudâ. Meeschi, wideji, 100 mahrz. smagi, 63 kap. pudâ, koti labi 65—66 kap. pudâ. Linsehklas, par 7 mehreem 109—115 kap. pudâ. Sirni 65—72 kap. pudâ. Kweeschi 118—119 kap. pudâ. Klijas 54—61 kap. pudâ.

Tabora eestahdei

par labu no 16. Oktobra 1896. g. lihdſ schim eenahkuschas schahdas dahwanas:

No Apriku draudses	5	rbl.	— kap.
„ Widsemes pabalsts	50	„	— „
„ 1. Dahmu aprindas	100	„	— „
„ Jelgawas Jahna draudses upura	5	„	— „
„ tahs paschas	1	„	— „
„ tahs paschas	3	„	— „
„ tahs paschas	1	„	— „
„ tahs paschas	10	„	— „
„ Neretas draudses	7	„	— „
„ baroneetes Ungern-Sternberg	5	„	— „
„ Irbes draudses	15	„	— „
„ Birses „	24	„	— „
no Dobeles Wahzu dr.	6	rbl.	— kap.
„ Jelgawas Jahna draudses upura	3	„	— „
„ W. Bergmann — Jurjewâ	50	„	— „
„ Lestenes draudses	5	„	— „
„ Bahrtas „	10	„	— „
„ Meschotnes „	10	„	— „
„ Ezjawas „	3	„	70 „
„ Jelgawas Wahz. kr. kirspehles draudses	17	„	— „
„ M. Graebner k. Seemas-swehtku dahw.	200	„	— „
„ Ehdoles draudses	6	„	— „
„ Jelgawas Wahz. kr. kirspehles draudses	3	„	— „
„ „ „ pilsehtas „	—	„	50 „
„ O. v. Fircks jkdses Seemas-sw. dahw.	15	„	— „
„ Seewald k. „ „	1	„	— „
„ sulaina Appelt „ „	1	„	— „
„ baroneetes v. d. Ropp „ „	2	„	— „
„ Weiss kdses „ „	1	„	— „
„ komteses Keller „ „	1	„	— „
„ Lutrinu draudses	5	„	— „
„ Jelgawas Latw. pilsehtas draudses	25	„	— „
„ Jelgawas pilsehtas pabalsts	250	„	— „
„ Leepajas „ „	250	„	— „
„ 1. Tabora dahmu aprind. skaidr. eenehmums no Schwarzwalda swehtkeem	1356	„	— „
„ Wentspils draudses	28	„	— „
„ Jaunpils „	10	„	— „
„ Jelgawas Jahna draudses upura	5	„	— „
„ „ „ „ „ preeksch jaunb. nama	3	„	— „
„ Jelgawas Wahz. pilsehta draudses	1	„	— „
brihwa seme preeksch Jana Meier	2	„	— „
no sihkweikalneeka Pesch	2	„	50 „
mahzitaja dsihwokli nodots	1	„	— „
no Jelgawas Wahz. pilsehta dr.	26	„	63 „
„ „ „ „ „ upura	1	„	— „
„ Gramsdes draudses	10	„	— „
„ Leepajas Trihsweenadibas draudses	14	„	— „
„ Uckscha kdses	2	„	— „
„ A. Schuhmann k.	10	„	— „
„ Jakobsohn k. Tukumâ	3	„	— „
„ Jelgawas Jahna draudses upura	14	„	33 „
„ A. v. Bilterling k.	15	„	— „
„ Jelgawas Wahz. kr. kirsp. dr. upura	80	„	30 „
„ wirsahrsta Tschesny k.	11	„	— „
„ Jelgawas Jahna draudses upura	3	„	— „
„ Kurs. gub. rentejas par is kursa nahkuschahm kredit-biketehm	16	„	80 „
„ arkitekta Blumenthal k.	5	„	— „
„ upura pee gada-swehtkeem	33	„	17 „
„ Jelgawas Trijadibas basn. upura	—	„	60 „
„ baroneetes Hahn kdſ. Lindê, no weeneem salumu swehtkeem	65	„	— „
„ mahzitaja Letz k.	1	„	— „
„ „ Schulz k. Ezjawâ-Lambartê	13	„	30 „
„ Birschu draudses	2	„	— „
„ Jekabstates „	5	„	— „
„ Krihsburgas „	14	„	— „
„ Kaldebrunas „	2	„	— „
„ Laschu „	10	„	— „
„ Egiptes „	12	„	— „
„ Demmenes „	2	„	— „
„ Sihkeles „	8	„	— „
„ Dwinskas „	12	„	— „
„ Sezes „	8	„	— „
„ Jaunjelgawas „	16	„	— „
„ Salwes „	4	„	— „
„ Puses „	4	„	— „
„ Neretas „	7	„	— „
„ Kursemes muischneezibas	500	„	— „
„ Rihzas-Bahrtawas draudses	15	„	— „
„ O. v. Fircks jkdses	200	„	— „
„ tirgotaja Thielemann k.	5	„	50 „
„ Jelgawas pilsehtas pabalsts	250	„	— „
„ Jaunekku beedribas	20	„	95 „
„ Graebnera fabrikas gada maksa	200	„	— „
„ tirgotaja Hammerschmidt — Peterburgâ no kahdas sirhdus leetas	133	„	34 „
„ Jelgawas Wahz. pilſ. draudses	6	„	— „
„ Leepajas pilsehtas pabalsts	250	„	— „
„ Nurmuischas draudses	15	„	— „
„ Talsu Wahz. „	10	„	— „
„ Semites „	5	„	— „
„ Sahtu „	5	„	— „
„ Kandawas „	15	„	— „
„ Wirzawas „	8	„	— „
„ Poneweschas „	11	„	— „
„ Dundagas „	39	„	— „
„ Kursischu-Schwahrdes dr.	8	„	— „
„ Leepajas Latw. draudses	4	„	— „
„ Bahrbeles „	14	„	67 „
„ Baukas Latw. „	10	„	— „
„ Birsgales „	5	„	— „
„ Dalbes „	1	„	— „
„ Salgales „	6	„	— „
„ Dschuhstes „	8	„	— „
„ Dobeles Latw. „	8	„	— „
„ Kuldigas Latw. „	10	„	— „
„ Meschamuischas „	23	„	— „
„ Kuldigas Wahz. „	10	„	— „
„ Apriku „	7	„	— „
„ Lipaiku-Snehpeles „	5	„	— „
„ Landsenes „	10	„	— „
„ Baukas Wahz. „	5	„	— „
„ Jaun-Auzes „	15	„	— „
„ mahzitaju upura	23	„	— „
„ Wez- un Jaun-Saules draudses	12	„	50 „
„ Ringu un Wadakstes „	5	„	— „
„ Muischzeema un Remtes „	9	„	— „
„ Greeses „	14	„	— „
„ Dobbert k. Kaunâ	10	„	— „
„ Blihdenes draudses	2	„	— „
„ kandidata Deringer k.	2	„	— „
„ Gräbner k. dahwinajums	1500	„	— „
„ mahzitaja Sakranowicz	10	„	— „
„ Dalk kundses	1	„	— „
„ baroneetes Hahn kdses, Lindê no salumu swehtkeem	5	„	92 „
„ II. Dahmu aprindas par 1897. g.	100	„	— „
„ Medenes dsimtkunga von zum Berge	25	„	— „

Schis pahrskats ir jauna jauka leeziba, ka kristiga mihlestiba muhsu draudsês wehl naw isdsisusi, bet wehl parahdahs spehziga bagatâs dahwanâs swehtigam darbam par labu. Par to wispirms peenahkahs gods un slawa schehligajam Deewam, bet ari sirsniga pateiziba wiseem mihlajeem dahwanu dewejeem un lasitajeem. Ar sirsnigu preeku waram tè wiseem Tabora draugeem sinot, ka pateizotees bagati eenahkuschajahm mihlestibas dahwanahm kluwis eespehjams, Taborâ tagad sagahdat patwerstmi 160 nabaga wahsineekeem. Tee ir jauki mihlestibas dahwanu augli. Lai bagatais Deews, kas Tabora gaitu lihdſ schim tik brihnischki wadijis, swehti scho eestahdi ari joprojam un ustur un wairo winas draugus un labwehlus! Wehl reis: sirsnigs paldeews wiseem mihlajeem dewejeem! L. Katterfeld.

Wehstules un atbildes.

A. K. Ds—â. Mums schkeet, ka Juhs A. pagastam dareet pahrestibu; Juhs mineet tikai djwus gadijumus un jau runajeet no sehrgas. — **W. W. W—â.** Juhs nemaſ nepasihdami, newaram Jums nekahdu padomu dot; par mineto kantori mums nekas naw sinams. — **Abonenteem.** Wehstules bes pilna paraksta newaram eewehrot. — **J. K. E—wâ.** Schoreis nedereja. — **R. K. i. W.** Sanehmam. Paldeews! — **M. K.** „Drusimas is pasaules skatuwes“ par daudſ gari issteepts. — **J. L.** „Studenta peedsihwojumi Weimarâ“ mums neder. —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**

Redaktors: **J. Weissmanis**

Дозволено цензурою. Рига, 27-го Октября 1897 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

S l u d i n a j u m i.

Dsihwoju tagad **Pasta eelâ № 2** pretim senakai Helmsinga apteekai.

Runas stundas no plkst. 9—11 un
no „ 4—5.
Swehtdeenâs no „ 9—10.

Dr. med. Spehlmann.

Dobelê.

Slimneekus peenemu atkal katru deenu.

Dr. Ed. Londenbergs.

Ar nowembra mehn. sahkot esmu pahrweetojees no Meschamuischas uz **Bukaischeem**.

Dr. Smilga.

Leepajâ.

Dr. Prismann

peenem **kauna weetu** un **slikto slimibu slimneekus**, kâ ari **ahdu slimneekus katru deenu**

no pulksten 9—11 preeksch pusdeenas,
„ „ 4—5 pehz pusdeenas,
„ „ 8—9 wakarâ.

Leepajâ, Julianes eelâ № 38, blakam Petersona grahmatu pahrdotawai.

Rudbarschu pagasta skolai, Aisputes aprinkî, wajadsigs

skolotajapalihgs.

Wehleschana notiks sch. g. nowembra m. 4. deenâ, pulksten 10 no rihta, Rudbarschu pagasta namâ.

Rudbarschôs, 18. oktobrî 1897. g.

Latw. Awises

makſâ **no 1. oktobera lihdſ gada beigam** ar peesuhtischanu pa pastu

tikai 60 kap.

Jelgawâ ar peesuhtischanu **50** kap.

Seepju akmeni Wilnas krahsas

lihdſ ar leetoschanas aprakstu eewehl pa lehtâm zenam

J. Eckerta apteeku pretschu pahrdotawa,
Jelg. Katolu eelâ № 13.

Mahzeklis

war eestaht pee galdneeka meistara **H. Gaikewitz,** Skrihweru eelâ № 10.

Mahzeklis

wajadsigs Pasta eelâ № 5, **apseltischanas weikalâ.**

I. godalga
sudraba medalis par ahrstneezibas stahdeem Jelgawâ, 1897. gadâ.

Mag. E. Birsmana

apteeku pretschu tirgotawa

Rigâ,
pee rahtuscha laukuma,
masâ Grehzineeku eelâ № 3,
pascha namâ,
peedahwâ

Parnassia palustris,

jaunatrasto lihdsekli **pret krihtamo kaiti.**

N. A.

Bogdanowa

tabakas fabr. noliktawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12,

eewehlê wehl lihdſ schim papira dabiſki plahnuma un labuma sinâ, **nepahrsehtas** papirosu hilses, sem nosaukuma:

Царскія безъ клея,

kuras dabonamas ari wairak lauku un pilsehtu bodês, kâ ari pahrtiku beebribu weikalôs.

NB. Zeen. publika teek luhgta uz katras kastites Bogdanowa firmu un glihtu walsts-ehrgli eewehrot, lai no pakaltaisitahm hilsehm sekmigaki issargatos.

---

8 sirgu spehku lokomobile ar ahbolina

kulmaschinu,

kura pehdejâ tikko schinîs deenâs peenahza is Angltjas un kas iskut un loti skaidri istihra wisadas ahbolina sugas, ahbolinu **tik weenu reisi** zaur maschinu laischot, ir isihrejama, pee leelaka darba ari uz tahleem apgabaleem. Maschina schimbrihscham darbâ Platoneekôs un Krona Wirzawneekôs, bet drihsi warehs to tahlaku laist. Tuwakas sinas japeeprasa Jelgawâ, „Semkopja" ekspedizijâ pee agronoma **J. Bissenecka** kga.

Jauns zilweks

ar labam leezibam, kas prot Wahzu walodu, **wajadsigs uz Kreewiju preeksch weenas krahsotawas.** Leetas pratejam preekschroka. Tuwakas sinas schihs lapas drukatawâ.

Teatris — Bauskâ.

(Kluba sahlê.)

Sestdeen 8. un swehtdeen 9. nowembrî 1897. g.

Jelgawas Latweeschu Beedribas akteeru weesoschanâs.

Israhdihs:

Sestdeen 8. nowembrî 1897. g.:

Mahtes swehtiba.

Tautas luga ar dseedaschanu 5 zehleenôs. Latwiski no Lahschu Sandera. Musika Nessmüllera.

Swehtdeen 9. nowembrî 1897. g.:

Tuwaka seewa.

Jaukribas luga ar dseedaschanu 4 zehleenôs. Latwiski no Wilnu Jahna.

Sahkums abjam israhdem pulksten 6 wakarâ.

Weetu zenas teatrî (eer. labd. nod.): 1. weetâ 1 rubli, 2. weetâ 75 kap., 3. w. 50 kap., 4. weetâ 25 kap.

Swehtdeen 9. nowembrî 1897. g.

Pehz nobeigtas teatra israhdes:

Mahrtinu balle.

Eeejas maksa (eer. labd. nod.): 50 kap. no personas. Biletes eepreeksch dabonamas Bauskas klubâ pee ekonoma.

Jelg. Latw. Beedribas akteeri.

Nupat isnahza un wisôs grahmatu pahrdotawâs dabujama

Sieslack'a

Kursemes un Widsemes Laika grahmata

1898. gadam.

Saturs:

1) Kalendarijs. 2) Kreewu Keisariskais nams. 3) Ahrsemju waldneeki. 4) Pareistizigo Kalendars. 5) Schihdu swehtki. 6) Lopu gruhsnibas un putnu pereschanas kalendars. 7) Schtempelmarkas. 8) Telegrafa maksa. 9) Tirgi Kursemê un Leischôs. 10) Kursemes linu tirgi. 11) Tirgi Widsemê. 12) Widsemes linu tirgi.

Peelikums:

1) Neihstas Seemas-swehtku eglites. Seemas-swehtku stahsts, atstahstijis J. S. Ar 7 bildem. 2) Joki. 3) Lozekku apsaldeschana. 4) Joki. 5) Daschadi padomi. 6) Joki, ar 1 bildi. 7) Brihnischka dabas parahdiba. 8) Joki, ar 1 bildi. 9) Sihkumi. 10) Putni kâ laika paregi. 11) Bandu behrns. A. v. Hedenstjerna, latw. no J. S. 12) Joki. 13) Labas sahles. 14) Uz Debesstehwa mahjam, no Waidelaischa. 15) Sludinajumi.

Bilschu peelikums: Uz Debesstehwa mahjam.

Makſâ 10 kap.

Rigâ leelumâ dabujama **C. J. Sichmana** kga grahmatu pahrdotawâ.

G. Landsberga

grahmatu drukatawa
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 20.

Kaukasijas, Widsemes un Warschawas

tuhbas sahbakus, kurpes un soles

peedahwâ

T. S. Smirnowa mantineeki,
Jelgawâ, Akzises eelâ № 2.

Nupat isnahza un wisâs leelakâs grahmatu pahrdotawâs dabujams

agronoma J. Bissenecka

Masais

Laukſaimneeku Kabatas Kalendars

1898. gadam.

Kalendarijs (94 lapas pusês) ar **baltam lapam** preeksch katra mehnescha, peesihmejumu dala 50 puslapas balta papira, sludinajumi 20 puslapas, kopâ tâ tad 164 pusl. leels.

Kalendara saturs: Kreewu Keisariskais nams, Pareistizigo swehku deenas, Pilnigs kalendarijs, Saules un mehnescha aptumschoschanâs, Starpiba starp Rigas un zitu weetu pulksteneem, Katolu swehtku deenas, Schihdu swehtki, Tirgi Kursemê un Leischôs, Tirgi Widsemê, Linutirgi Kursemê un Widsemê, Nedelas tirgi, Tirgus takse Widsemê, Paša krahjkases, Tirgi Kaunas gubernâ, Wisadi pasta nosazijumi, Telegrafa tarifs, Telegrafa nosazijumi, Jaunee noteikumi naudas suhtischanai pa pastu un telegrafu, Baltijas pilsehtas, kuras atronas finanischu ministrijas rentejas un kases, Pilsehtas ar walstsbankas kantoreem un nodalam, Makſajumi walstsbankai par naudas suhtijumeem, Iswilkums is nosazijumeem par stempelmarkam, Wispahrigi noteikumi par stempelnodokleem, Mehri un swari, Naudas kursa aprehkinaschana, Kreewijas un ahrsemju selta nauda, Wetseku forma, Tschinu schkiras, Stempelpapiru zena, Prozentu tabula, Augku augku aprehkinaschana, Augku aprehkinaschana pehz deenu skaita, Swara takse pasta suhtijumeem, Woiroschanas tabele, Latweeschu naudas eestahdes Rigâ un Jelgawâ, Twaikonu brauzeeni eekschsemê un uz ahrsemem, Makſa par dselszela brauzeeneem a) no Rigas uz eewehrojamaleem eeksch- un ahrsemes pilsehteem, b) no Leepajas uz leelakajeem eekschsemes pilsehteem un no Leepajas taisni uz ahrsemem, Kihlu takse, Swarigakee skaitli par bischkopibu, Medneeku kalendars Kursemê un Widsemê, Swejneeku kalendars, Malkas pirkschana un pahrdoschana un malkas daschadas „asis", Deenas, kurâs walsts eestahdes un skolas slehgtas.

Masais Kabatas Kalendars melnâ wafka drehbes sehjumâ makſâ **20** kap. un pa pastu **26** kap.

Leelumâ dabujams ar rabatu atkalpahrdewejeem **Rigâ,** Brigadera kunga grahmatu pahrdotawâ un **Jelgawâ,** Katolu eelâ № 46,

„Semkopja" ekspedizijâ.

Rihgas dselsleetawas un maschinu fabrikas sabeedriba

agrak

Felser & Co.

Noliktawa: Kahrla eelâ № 11, pretim Tukuma-Jelgawas dselszela woksalam.

Fabrika: Alekſandera eelâ № 184.

Peedahwâ:

Jaunas kulmaschinas, ar rokahm waj gehpeli dsenamas.

Schihm jaunàm kulmaschinàm

ir kustinams **trumeka mantelis,** kas pats no sewim zelahs, tikkihdſ kukot koka gabali, akmeni u. t. t. eekluhst kulamâ trumelî; zaur to sweschas dalas weglaki war zauri tikt un top **kulamo stiftu un trumeka luhsjana atturetas.** Lihdſ ar to atronahs pee schihm jaunahm maschinahm ihpaschas **patent-kulstiftes**, kuras tihraki graudus isskut un winus nepahrsit un top ihpaschi wairak iskults, nekâ ar weenkahrschahm stiftehm.

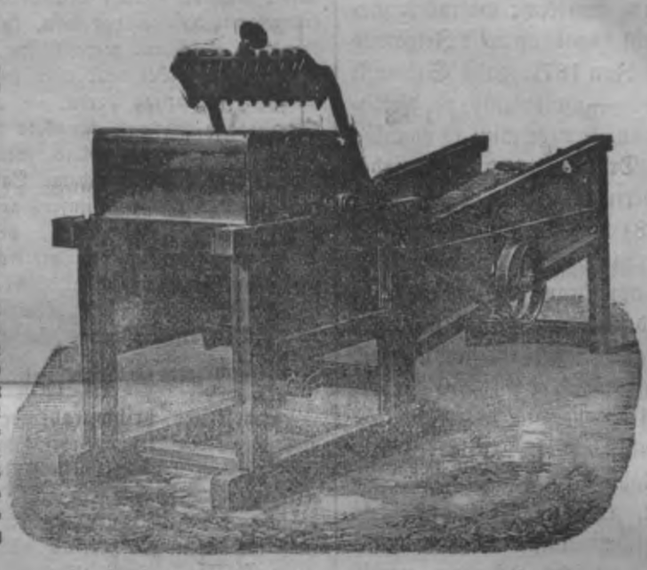

Tahlak peedahwajam:

Puzmaschinas.
Ekſelu maschinas.
Kartuſelu un rahzenu greesejus.
Wisadus arkluts u. t. t.
Supersosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar **twaika spehku** no **Richarda Garret & Sons, Angliją,** pehz jaunakahm konstrukzijahm.

Nupat isnahza un dabujams wisâs grahmatu tirgotawâs:

Wilnu Alfreda

Humoristisks Kalendars

1898. gadam.

Ar daudſ bildem.

Derigs luteraneem, pareistizigeem un katoleem Baltijas gubernâs un wisâ Kreewijâ.

Feletons

bagats ar wisai interesanteem satiriskeem raksteem.

Makſâ 30 kap.

Dabujams **daudsumâ** pee Brille kga, Jelgawâ, Palejas eelâ № 15.

Laipnai eewehribai!

Muses, krahgi, baretes, no ahdas un pakaltaisijumôs, **kaschoku** un **spalwu apschuwumus, kungu kaschoka zepures** is **karakula, selskina, bisama** un **baranku ahdam,** kâ ari **pakaltaisijumôs, kungu silza** un **medibas zepures, bebru, karakula** un **baranku ahdas** preeksch **kaschoka krahgeem** un daschadas **Sibirijas kaschoku ahdas,** kâ ari **gatawus kaschokus.** Luhdsu firmu **„Gottlieb"** labi eewehrot.

S. M. Gottliebs,
Leelajâ eelâ № 16.

L. M. Arensteina

apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals

Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 3,

blakam tabakas magasinai,

Pret kodehm: **naftalinu, kamparu, kamforinu, terpentinu, kodu pulweri, kodu papiri, kodu spirtu, India kodu aissargu, Turku piparus** ꝛc. Preeksch masgaschanahs: **masgaschanas sahli, Kreuznachera sahli, Kreuznachera Mutterlaugu, Franzensbades purwu sahli, preeschu atwasu ekstraktu, sehwelaknu, behrsu pumpurus, preeschu pumpurus,** ahrsemes **mineral-uhdeni** swaigâ suhtijumâ u. t. t. **Wisas eklas pehrwes,** sausas un sataisitas, **firnisu, terpentinu, laku** 20 sortês, **sausinaschanas pulweri** un **sausinaschanas schkidrumu** u. t. t. Bez tam peedahwaju sawu leelo lehgeri **seepju, odehru, oh de kolonju, puhderi, sobu birstes, krehmi** u. t. t. Wisadas **gumijas sprizes, termometerus, bandaschas, schlaukas, uhdens mehroschanas rinkus, uhdens mehroschanas glahses** un wisu zitu, kas pee praktiskas laukſaimneezibas ir derigs.

Pee **J. F. Steffenhagena un dehla** Jelgawâ isnahza un dabonama:

Palihgs

jaunam latwju saldatam

preeksch

karadeenesta eemahzischanàs.

Pehz mahzibu preekschmetu pahrskata, kas jasina katram kahjneeku saldatam (Wisaugstakâ pawehle pa Kara-pahrwaldi no dezembra 11. d. 1880. g. № 335), ar latwisku tulkojumu sastahdijis

Jahnis Busch,
114. Nowotorschsku kahjneeku pulka parutschiks.

Treschais pahrlabots isdewums.

Ar Keisara Majestetes bildi un 35 sihmejumeem tekstâ.

Makſâ **50** kap.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** is **labaka materiala.**

Leelu krahjumu

wisadu **tschuguna kapu krustu** tura weenmehr uz lehgera.

Wislehtakàs zenas.

Akmenu poleereschana ar twaika spehku uz galwoschanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem, blakus literatu ꝛc. peem. (Aleksandra prospekts № 4).

Muhsu apgahdibâ nupat isnahza:

Deewanams.

Sprediku grahmata par lekzioneem

uz wisadam gada swehtdeenahm un swehtku deenahm. Preeksch Latweeschu Luthera draudziehm apgahdata un sarakstita no **O. K. F. Krühn'a,** Jehkabmeesta Latweeschu draudses mahzitaja.

Makſâ 1 rubl. 50 kap.

Ir dabonama wisâs grahmatu pahrdotawâs.

J. F. Steffenhagen un dehls,
Jelgawâ.

Wisjaukakàs

pasaziņas

ar **daudſ bildem** puschkotas, sazeretas no **H. C. Andersena,** tulkotas no **Fr. Miekona.**

Zena **60** kap.

J. F. Steffenhagen un dehls,
Jelgawâ.

Wisâs grahmatu bodês dabujama:

Zela maise

no swehta Deewa wahrda

kristigeem saldateem

apgahdata un pasneegta no „Latweeschu draugu beedribas".

Makſâ 30 kap.

Дозволено цензурою. Рига, 27 октября 1897.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)